

CENTRI CIVILNIH INICIJATIVA
ЦЕНТРИ ЦИВИЛНИХ ИНИЦИЈАТИВА

**IZVJEŠĆE O MONITORINGU RADA
VIJEĆA MINISTARA BiH**

01.01.2015 - 31.12.2015.

IAKO SA IMENOVANJEM NOVOG VIJEĆA MINISTARA NIJE IŠLO OČEKIVANO BRZO I IAKO SVE STRANKE NISU POKAZALE POTREBNU RAZINU KONSTRUKTIVNOSTI, SVE JE TO IPAK, PROŠLO NEUSPOREDIVO BOLJE NEGOTRAGA 2010. Od izbora u listopadu 2014. do imenovanja novog Vijeća ministara prošlo je 170 dana (12.10.2014 – 31.03.2015). To je za 39 dana više nego što je trebalo za imenovanje Vijeća ministara nakon izbora 2007. (01.10.2006 - 09.02.2007), ali je za čak 325 dana manje, nego što je trebalo da se izabere prethodni saziv Vijeća ministara BiH, nakon općih izbora 2010. godine, na čiji se potvrđivanje čekalo čak godinu i 4 mjeseca (03.10.2010 - 10.02.2012).

IZBOROM NOVOG VIJEĆA MINISTARA ZAUSTAVLJEN JE KONTINUIRANI PAD PRODUKTIVNOSTI OVE INSTITUCIJE I NEGATIVNI TREND PREOKRENUT U UBRZANI RAST. U prvom kvartalu 2015. broj razmotrenih mjera na sjednicama Vijeća ministara padaо je sa 68 u siječnju, preko 28 u veljači na svega 8 u ožujku. Novo Vijeće ministara BiH samo je u travnju, kad je ostvarilo skok sa prethodnih 8 na 58 mjera, imalo rezultat lošiji od najboljeg rezultata Vijeća ministara u „tehničkom mandatu“, a godinu je završilo sa 222 mjere razmotrene u posljednjem mjesecu 2015. godine.

TIJEKOM 2015. GODINE, VIJEĆE MINISTARA BIH, PROMATRAJUĆI PO KVARTALIMA, IMALO JE PRILIČNO UJEDNAČEN INTENZITET RADA, UZ KONTINUIRANI RAST EFIKASNOSTI I PRODUKTIVNOSTI. Broj redovnih sjednica bio je 12, osim u 3. kvartalu, koji je održao jednu sjednicu više. Uz, to u svakom kvartalu su održane i po 2 izvanredne sjednice. A, dodatno, u 4. kvartalu je održana i jedina tematska sjednica, u 2015. godini. S druge strane, broj razmotrenih mjera je sa 105, koliko je u prvom kvartalu ostvarilo Vijeće ministara BiH u „tehničkom mandatu“, izborom novog Vijeća ministara, u drugom kvartalu „skočilo“ na preko 279 mjera (što je, dakle, dva i po puta više), a onda, u nastavku, nastavilo rasti, na 327 mjera u trećem, do čak 419 mjera u 4. kvartalu (što je 4 puta više od rezultata u 1. kvartalu 2015. godine).

UPRAVO LOŠI REZULTATI U PRVOM KVARTALU RAZLOG SU ŠTO JE UKUPAN BROJ RAZMOTRENIH MJERA U 2015. GODINI, NIŽI OD PROSJEKA U PRETHODNOM MANDATU. Gledano pojedinačno, po godinama, rezultati u 2015. godini bolji su jedino od prošlogodišnjih. A ovakvi rezultati direktna su posljedica odgovlaženja u procesu formiranja vlasti i stavljanja uskostranačkih i osobnih interesa ispred općih.

INTENZITET RADA, MEĐUTIM, BIO JE DALEKO IZNAD VIĐENOOG U BILO KOJOJ GODINI PRETHODNOG MANDATA. Vijeće ministara je, u 2015. godini, u radu na sjednicama provelo dva i po puta više vremena od prosjeka u prethodne 4 godine. Održano

je i više sjednica (58 naspram 40, koliki je prosjek prethodnog mandata) i rad na njima je trajao duže 145 sati, naspram svega 59, koliki je prosjek prethodnog mandata).

ZAHVALJUJUĆI RESPEKTABILNOM BROJU ZAKONA USVOJENIH U 4. KVARTALU, VIJEĆE MINISTARA JE ZNAČAJNO POPRAVILO SVOJ REZULTAT U OVOM SEGMENTU. Dok je broj utvrđenih zakona, nakon 9. mjeseci, bio duplo manji od (devetomjesečnog) prosjeka u prethodnom mandatu, zbog čega je utvrđivanje zakona tada ocijenjeno najlošijim segmentom u radu Vijeća ministara BiH, na godišnjoj razini rezultat iz 2015 godine – 29 utvrđenih zakona – veći je od prosjeka iz prethodnog mandata. U prethodnom mandatu je samo 2013. godine realizirano više zakona.

S druge strane, upravo je produktivnost u posljednjem kvartalu – 7 zakona mjesečno, u prosjeku – ona koja je bila potrebna za realizaciju zakona planiranih Programom rada Vijeća ministara za 2015. godinu. No, u prvih 9 mjeseci, utvrđeno je svega nešto više od onoga što je trebala biti realizacija svakog mjeseca. Pa je, i sa dobrom rezultatom u 4. kvartalu, čak dvije trećina zakona, planiranih Programom rada Vijeća ministara za 2015. godinu, kraj godine dočekalo nerealizirano. Loša realizacija planiranih obveza kontinuirani je problem u radu Vijeća ministara BiH. Tako je Programom rada Vijeća za 2014. godinu bilo predviđeno utvrđivanje 46 zakona, a utvrđeno je svega 9 planiranih, što znači da je nerealizirano ostalo čak 80% zakona iz programa rada. Inače...

PROGRAMI RADA VM BIH, I ZA 2015. I ZA 2016. GODINU, UTVRĐENI SU SAZNATNIM KAŠNJENJEM U ODNOSU NA ROK IZ POSLOVNIKA. Umjesto do početka godine na koju se odnosi, program rada Vijeća ministara BiH za 2015. godinu utvrđen je tek 07.05.2015. godine, što je, izuzmemli 2011. godinu, u kojoj Program nije ni usvojen, najveće kašnjenje u posljednjih 10 godina. Program rada za 2016. godinu, s druge strane, usvojen je 09. veljače 2016. godine.

VIJEĆE MINISTARA JE, U PROMATRANOM RAZDOBLJU DONIJELO NIZ MJERA ČIJE SE POZITIVNE POSLJEDICE VEĆ OSJEĆAJU. Uporan rad doveo je, između ostalog, do otvaranja mogućnosti za izvoz mlijeka i mliječnih proizvoda u Europsku uniju, a odmjerena reakcija u situaciji smetnji koje su se pojavile na tom putu, pokazala je da unutar državne vlasti postoji neophodna ozbiljnost i sposobnost za suočavanje sa ozbiljnim problemima. A njih, nažalost, nije malo.

TEŠKO POSTIGNUT KOMPROMIS DOVEO JE DO SKIDANJA BiH SA TZV. "SIVE LISTE" MONEYVAL-A. Usvajanjem izmjena i dopuna Kaznenog zakona BiH izvršena je harmonizacija kaznenog zakonodavstva BiH sa međunarodnim pravom, te usklađivanje sa preporukama GRECO-a, MONEYVAL komiteta i FATF-a, međunarodnog tijela za praćenje

mjera za sprečavanje pranja novca i financiranja terorizma. Epilog je ocjena o značajnom napretku koji je Bosna i Hercegovina ostvarila, te skidanje BiH s Moneyval „sive liste“.

U 2015. GODINI UTVRĐEN JE NAJVEĆI BROJ STRATEGIJA, U POSLJEDNJIH 5 GODINA – UKUPNO OSAM. I sve su utvrđene od novog Vijeća ministara, imenovanog 31. ožujka 2015. To su: Strategija za borbu protiv korupcije (2015 - 2019), Strategija BiH za prihvat i integraciju državljana BiH koji se vraćaju u BiH na temelju Sporazuma o readmisiji (2015 – 2018), Strategija BiH za prevenciju i borbu protiv terorizma (2015 – 2020), Okvirna strategija za provedbu Konvencije o prevenciji i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji u BiH (2015 – 2018), Strateški okvir za BiH (2015-2018) i Strategija za reformu sektora pravde u BiH (2014. – 2018), Strategija za integrirano upravljanje granicom za period 2015 – 2018. godina i Revidirana strategija komunikacija Vijeća ministara Bosne i Hercegovine (2016 – 2018). S druge strane, među ovih 8 utvrđenih, svega su 3 strategije iz Programa rada Vijeća ministara za 2015. godinu. Što znači da je kraj godine nerealizirano dočekalo čak 13 strategija iz Programa rada. Što je još jedna potvrda teze da se radi znatno više nego u prethodnom mandatu i da su rezultati bolji, ali ne i dovoljno dobri.

VIJEĆE MINISTARA BIH USVOJILO JE I EKONOMSKU REFORMSKU AGENDU I AKCIJSKI PLAN ZA NJEZINU PROVEDBU. Agenda sadrži najvažnije reforme koje trebaju provesti vlasti naše zemlje, s popisom mjera i planova za drugu polovicu 2015. i prvo tromjeseče 2016. godine, s ciljem ubrzanja europskog puta BiH i jačanja održivog, efikasnog i stabilnog ekonomskog rasta. Akcijski plan za provedbu Reformske agende na razini Vijeća ministara BiH je revidiran potkraj 2015. godine i od ukupno 33 "generalne mjere", koje su sadržane u njemu, Vijeće ministara BiH je, do kraja 2015. godine, realiziralo ukupno 17, dakle, cca jednu polovicu planiranog.

NO, PORED POZITIVNIH POMAKA, JOŠ JE MNOGO PROBLEMA, KOJI SU REZULTAT POLITIKE ISKLJUČIVOSTI U ZEMLJI, A KOJI BI SE KOMPROMISOM, MEĐUSOBNIM UVAŽAVANJEM AKTERA NA POLITIČKOJ SCENI I RADOM U ZAJEDNIČKOM INTERESU, UMJESTO DJELOVANJEM NA OPĆU ŠTETU, LAKO MOGLI RIJEŠITI. Zbog nemogućnosti postizanja unutrašnjeg dogovora o izradi Prometne strategije, BiH bi mogla ostati bez sredstava Europske unije koja su praktično odobrena za izgradnju transportne infrastrukture. Naime, na samitu o zapadnom Balkanu, koji je u kolovozu 2015. g. održan u Beču, BiH je dobila podršku za pet velikih infrastrukturnih projekata vrijednih stotine miliona eura, međutim, osnovni uvjet za povlačenje tih sredstava je izrada strategije i akcionog plana transporta na razini države, u svezi sa kojima ne postoji niti minimum suglasnosti u BiH, jer je prometna infrastruktura u nadležnosti entiteta.

Slična situacija je i sa neusvajanjem Energetske strategije i Zakona o plinu na državnoj razini, koje su trebale biti usvojene do kraja 2014. godine, a zbog kojih je BiH, u 2015. godini,

stavljeni pod sankcije Energetske zajednice EU. Za sada, zbog razumijevanja nekih članica, tek blage, ali, nastavili se ignoriranje međunarodnih obveza koje zemlja ima, sa izgledom da te sankcije i posljedice neodgovornog ponašanja lokalnih političara, postanu ozbiljne, mjerene stotinama miliona eura, za iznimno važne energetske projekte koji se financiraju sredstvima Europske unije.

A tu je i jedan od najznačajnijih zahtjeva u svim razgovorima sa EU – uspostava funkcionalnog mehanizma koordinacije na europskom putu BiH, koji, još uvijek, nije usaglašen, iako je, od strane Vijeća ministara, utvrđen, (doduše, na, u najmanju ruku, neobičan način i u ne baš transparentnoj proceduri).

Također, zbog nedostatka strategija ruralnog razvoja i poljoprivrede, naša zemlja je već ostala bez značajnih sredstava iz IPA fondova, namijenjenih razvoju poljoprivrede, ali lokalni političari se na to uopće ne obaziru.

Neophodno je što prije utvrditi i Strategiju razvoja BiH, te Strategiju socijalnog uključivanja, za razdoblje 2015-2020.

VIJEĆE MINISTARA BIH NITI JEDNOM U POSLJEDNIH 10 GODINA PRORAČUN NIJE UTVRDILO U ZAKONSKOM ROKU. Odgovornost za neispunjerenje obveze da Nacrt Zakona o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za narednu godinu Vijeću ministara bude (od strane Ministarstva finansija i trezora) dostavljen do 01. listopada tekuće godine, a Predsjedništvu BiH podnesen najkasnije do 15. listopada, u slučaju Proračuna za 2015. je, naravno, na Vladi u „tehničkom mandatu“. No, kako Ministarstvo financija nije podnijelo Nacrt Zakona o proračunu za 2016. u propisanom roku (nego sa dvomjesečnim kašnjenjem), očito je da Vijeće ministara, i u aktualnom sastavu, nastavlja da krši zakonske propise i, pritom, onemogućava i Predsjedništvo BiH da svoj dio obveza izvrši sukladno rokovima propisanim Zakonom (do 1. studenog).

UKINUTO KORIŠTENJE SREDSTAVA IZ TZV. "TEKUĆE PRIČUVE" ZA PREDSJEDATELJA VIJEĆA MINISTARA BIH I ZAMJENIKE PREDSJEDATELJA VMBIH.

Prethodnih godinama zaživjela je praksa tzv. "diskrecijskog" trošenja proračunskog novca od strane predsjedatelja i dva zamjenika predsjedatelja Vijeća ministara BiH, koja je u proračunu za 2015. proširena i na članove Predsjedništva BiH, koji imaju mogućnost interventno, i na temelju osobnih prosudbi, koristiti spomenuta sredstva. S tim u vezi, jedna od preporuka iz monitoring izvješća CCI-a za Vijeće ministara BiH bila je da se, s ciljem maksimalne transparentnosti pri trošenju proračunskog novca, tj. novca poreskih obveznika, što jest obveza javnih dužnosnika na svim razinama u našoj zemlji, stvore zakonske pretpostavke i donesu potrebne odluke, kojim će se ubuduće onemogućiti trošenje proračunskog novca od strane predsjedatelja i zamjenika predsjedatelja Vijeća ministara BiH, koji imaju mogućnost interventno koristiti ta sredstva, na temelju kriterija koje oni sami

određuju. U kontekstu navedenog, u Prijedlogu Proračuna institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2016. godinu u potpunosti je ukinuta tzv. tekuća rezerva za predsjedatelja Vijeća ministara BiH i dvojicu njegovih zamjenika, koja iznosi 4% od iznosa tekuće pričuve u Proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2016. godinu.

VIJEĆE MINISTARA, U 2015. GODINI, DALO JE SVOJ DOPRINOS REGIONALNOJ SARADNJI - ODRŽANA JE PRVA ZAJEDNIČKA SJEDNICA VIJEĆA MINISTARA BIH I VLADE REPUBLIKE SRBIJE. 04.11.2015. u Sarajevu je održana prva, zajednička, sjednica Vlade Republike Srbije i Vijeća ministara BiH na temu: Unapređenje ekonomskih odnosa između Bosne i Hercegovine i Republike Srbije, intenziviranje suradnje u oblastima održivog razvoja i zaštite okoliša, vodoprivrede, energetike, željezničke i cestovne infrastrukture, prekogranične suradnje i unapređenja regionalne sigurnosti, kao i suradnje u oblastima mlađih i sporta. Tijekom održavanja ove sjednice, dogovoren je zaključivanje i potpisivanje više međudržavnih, bilateralnih sporazuma, ugovora i memoranduma između BiH i Srbije.

VIJEĆE MINISTARA BIH JE OBVEZALO SVE DRŽAVNE INSTITUCIJE DA PROVODE PRAVILA ZA KONZULTACIJE PRI IZRADI PRAVNIH PROPISA U INSTITUCIJAMA BIH.

Na temelju zaključaka 08. sjednice Vijeća ministara BiH od 21.05.2015. godine, sve institucije Bosne i Hercegovine dužne su planirati uspostavu predviđenih instrumenata za provedbu Pravila za konzultacije i Pravila o izmjenama i dopunama Pravila za konzultacije, te su dužne imenovati koordinatora spomenutih konzultacija, te izraditi popis organizacija civilnog društva (OCD) i pojedinaca zainteresiranih za konzultacije prilikom izrade pravnih propisa.

SADRŽAJ

SAŽETAK	2
SADRŽAJ	7
UVOD.....	8
POLITIČKI KONTEKST	9
SASTAV VIJEĆA MINISTARA BIH I VLADAJUĆA KOALICIJA	10
TEMELJNE INFORMACIJE O RADU VIJEĆA MINISTARA U 2015. GODINI.....	12
KLJUČNI DOKUMENTI ZA STVARANJE PREDUVJETA ZA EFIKASAN RAD	16
PRORAČUN ZA 2015. I 2016. GODINU.....	20
UKUPNA ZAKONODAVNA AKTIVNOST VIJEĆA MINISTARA BIH	24
KOORDINACIJA RADA VMBIH I PS BIH	28
EUROATLANSKI PUT BOSNE I HERCEGOVINE	32
PLAĆE U UKUPNA PRIMANJA ČLANOVA VIJEĆA MINISTARA BIH	36
TRANSPARENTNOST RADA VIJEĆA MINISTARA BIH.....	39
ZAKLJUČCI I PREPORUKE.....	40
DODATAK 1 – NEREALIZIRANI ZAKONI IZ PROGRAMA RADA VMBIH ZA 2015.	42

Godišnje izvješće Centara civilnih inicijativa (CCI) o monitoringu rada Vijeća ministara BiH za razdoblje od 01.01.- 31.12.2015. godine, daje presjek stanja i sumira podatke do kojih su došli Centri Civilnih Inicijativa prateći rad Vijeća ministara BiH tijekom prošle, 2015. godine.

Fokus izvješća je na pregledu temeljnih informacija o radu Vijeća ministara BiH, realizaciji zakonodavnih aktivnosti Vijeća ministara BiH, uz pregled trenutnog stanja na europskom putu BiH, te potrebi blagovremenog usvajanja ključnih dokumenata za rad Vijeća ministara.

Centri civilnih inicijativa (CCI) višegodišnjim monitoringom rada institucija vlasti u BiH i periodičnim izvješćivanjem nastoje javnosti omogućiti uvid u rad institucija zakonodavne i izvršne vlasti na razini kantona, entiteta i države, s ciljem davanja doprinosu pozitivnim pomacima u kontekstu odgovornosti, efikasnosti, efektivnosti i transparentnosti njihovog rada.

POLITIČKI KONTEKST

2015. godinu, u Bosni i Hercegovini, obilježila je njemačko-britanska, odnosno europska inicijativa i njeno potpisivanje od strane Predsjedništva BiH i svih parlamentarnih stranaka, uz finalno usvajanje u Parlamentarnoj skupštini BiH.

Vlast i političke stranke su se ovim obvezale na provedbu socijalnih, ekonomskih i političkih reformi, koje će zemlju približiti europskim standardima, a njezinim građanima poboljšati kvalitetu života.

Sama inicijativa i novi pristup Europske unije, u kome se akcenat daje ekonomskim i socijalnim mjerama, svojevrsni je odgovor na velike socijalne prosvjede u BiH, u veljači 2014. godine.

Europska unija prepoznala je potrebe građana BiH i odlučila im sa svoje strane pomoći pritiskom na lokalne vlasti u pravcu pokretanja reformi, s ciljem stabiliziranja zemlje i poboljšanja života njezinih građana.

Od samog početka stvar je, pred naše političare, postavljena vrlo jasno: „Nezaposlenost je veliki izazov u BiH, a podatak da je cca 60 posto mladih nezaposleno, treba biti jasan poticaj za reforme. Građani žele da vide promjenu trenutnog stanja“, kazala je, u govoru održanom u PS BiH, Visoka povjerenica za vanjsku i sigurnosnu politiku Evropske unije i potpredsjednica Evropske komisije Federica Mogherini, dodavši da će efekti reforme biti nužni i u okviru zdravstva, obrazovanja i socijalnih usluga, kao i uspostave funkcionalne tržišne ekonomije, propisa na području pravne države i administrativnih mjera. Jednim od ključnih segmenata reformi ocijenila je i jačanje administrativnog kapaciteta, koje treba da dovede do stvaranja efikasne vlasti na svim razinama. Naglasivši, pritom, posebnu važnost uspostave funkcionalnog mehanizma koordinacije u kontekstu prijema Bosne i Hercegovine u Europsku uniju.

I upravo na mehanizmu koordinacije, odnosno sporosti i problemima u dolaženju do njega, se možda najbolje vidi razlika između deklarativnog i suštinskog u djelovanju bosanskohercegovačkih političara. I razlika između očekivanja EU i građana ove zemlje, s jedne strane, i rezultata rada ovdašnjih političara, s druge strane.

Umjesto fokusiranosti na detektirane probleme građana - nezaposlenost, siromaštvo, korupciju, partitokratiju, nepoštovanje ljudskih prava, politički establišment u BiH se i dalje radije bavi samim sobom. Pa smo i u 2015. godini nazočili stranačkim obračunima, borbama za „fotelje“, predugim trajanjem uspostave vlasti, raspadima koalicija i blokadama u radu institucija.

Državna razina vlasti u čitavoj toj priči, dugo je bila napozitivnija i najkonstruktivnija razina vlasti u državi. I najznačajniji pomaci ostvareni na tragu europske inicijative su vezani upravo za njega. Nažalost, problemi na drugim razinama preljevali su se i na ovu razinu valsti.

No, dok su problemi u odnosima između vlasti i opozicije iz Republike Srpske, ostali na razini stalnog pritiska, koji, i pored neprimjerenih optužbi i nebiranja vladajuće stranke u RS načina za diskvalifikaciju svojih političkih protivnika, nije imao značajnijeg efekta na rad državnih institucija, dotle su problemi u odnosima političkih stranaka u Federaciji BiH imali neposredan utjecaj na funkcioniranje državne vlasti. To je naročito došlo do izražaja na početku i kraju 2015. godine – iako su svi dogovori oko uspostave vlasti na državnoj razini bili završeni, formalna uspostava nove vlasti, usklađene sa rezultatima posljednjih izbora, morala je čekati dogovor oko uspostave vlasti na federalnoj razini. A na kraju godine, došlo je do promjene u vladajućoj koaliciji, kao posljedica promjena na političkoj sceni Federacije, odnosno imperativa uspostave nove skupštinske većine u Federalnom parlamentu, koja će stajati iza federalne Vlade.

U međuvremenu, kao dodatni ustupak i poticaj Europske unije, sredinom 2015. godine, sedam godina od potpisivanja, stupio je na snagu Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju, a krajem prošle godine, održan je prvi sastanak Vijeća za stabilizaciju i pridruživanje.

SASTAV VIJEĆA MINISTARA BIH I VLADAJUĆA KOALICIJA

U 2015. godinu BiH je ušla sa Vijećem ministara BiH u „tehničkom mandatu“, koje je sastavom značajno odstupalo od sastava parlamentarne većine uspostavljene nakon posljednjih općih izbora u BiH, održanih u listopadu 2014. godine.

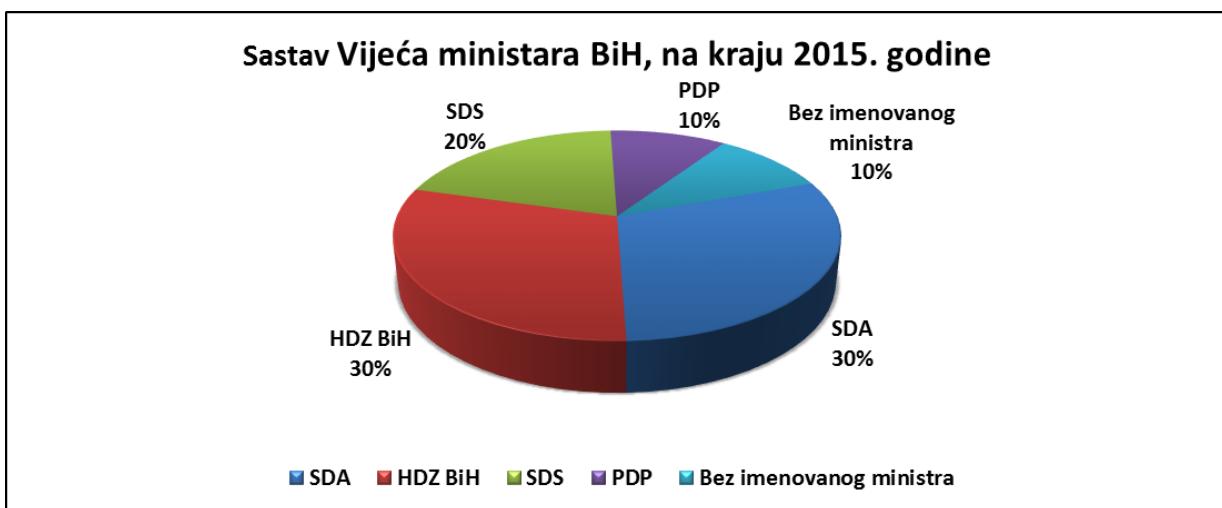
Zastupnički dom PSBiH je na 06. sjednici održanoj 11.02.2015. godine, potvrđio imenovanje dr. Denisa Zvizdića za predsjedatelja Vijeća ministara BiH, te je, nakon dužih pregovora političkih stranaka tzv. "vladajuće većine", Zastupnički dom PSBiH na 03. žurnoj sjednici održanoj, 31.03.2015. godine, potvrđio Odluku predsjedatelja Vijeća ministara BiH Denisa Zvizdića o imenovanju ministara, zamjenika ministara i zamjenika predsjedatelja Vijeća ministara BiH i to sa 26 glasova Za (stranke vladajuće koalicije, SDA, DF, HDZ BiH, SDS, NDP) kao i A-SDA i BPS), zatim 7 glasova Protiv (SBB BiH i SDP BiH), te 1 glas suzdržan (HDZ 1990), uz napomenu da članovi Kluba SNSD-a nisu bili na toj sjednici, a sa iste je opravdano izostao i zastupnik Nikola Lovrinović, HDZ BiH.

R.br.	Pozicija u VM	Ime i prezime	Stranka	Trajanje mandata
1.	Predsjedavajući VM BiH	Denis Zvizdić	SDA	31.03.2015 - tn
2.	Ministarstvo financija i trezora	Vjekoslav Bevanda	HDZ BiH	31.03.2015 - tn
3.	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa	Mirko Šarović	SDS	31.03.2015 - tn
4.	Ministarstvo vanjskih poslova	Igor Crnadak	PDP	31.03.2015 - tn
5.	Ministarstvo sigurnosti	Dragan Mektić	SDS	31.03.2015 - tn
6.	Ministarstvo prometa i komunikacija	Slavko Matanović	DF	31.03. - 10.12.2015.
7.	Ministarstvo pravde	Josip Grubeša	HDZ BiH	31.03.2015 - tn
8.	Ministarstvo obrane	Marina Pendeš	HDZ BiH	31.03.2015 - tn
9.	Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice	Semiha Borovac	SDA	31.03.2015 - tn
10.	Ministarstvo civilnih poslova	Adil Osmanović	SDA	31.03.2015 - tn

Tabela 1: Sastav aktualnog saziva Vijeća ministara BiH za mandat 2014.-2018. godine

Vijeće ministara BiH, potvrđeno 31.03. 2015. godine, sačinjavali su predsjedatelj i dva ministra iz SDA, 3 ministra iz HDZ BiH, 2 ministra iz SDS-a, i po jedan iz PDP-a i DF-a.

Krajem 2015. godine, zbog političke krize u Federaciji i promjena u vladajućoj koaliciji na ovoj razini, došlo je i do promjene u sastavu vladajuće koalicije na državnoj razini, pa time i parlamentarne većine (u koju umjesto DF-a, ulazi SBB), koja je, sredinom prosinca 2015., izglasala smjenu članova Vijeća ministara (jednog ministra i jednog zamjenika) iz DF-a. No, do kraja 2015. godine, nije došlo do imenovanja novih ljudi u Vijeće ministara BiH, te je ono, kraj 2015. godine dočekalo u nepotpunom sastavu.

Grafikon 1

U međuvremenu, do imenovanja novog ministra, u radu Vijeća ministara BiH, umjesto smijenjenog ministra prometa i komunikacija Slavka Matanovića, sudjeluje Saša Dalipagić, zamjenik ministra prometa i komunikacija, što znači da HDZ BiH, privremeno, upravlja radom čak 4, od ukupno 10 ministarstava u Vijeću ministara BiH.

TEMELJNE INFORMACIJE O RADU VIJEĆA MINISTARA BiH

U 2015. godini Vijeće ministara BiH održalo je 58 sjednica (49 redovnih, 8 izvanrednih i 1 tematsku). Od toga Vijeće u „tehničkom mandatu“ 14 sjednica (12 redovnih i 2 izvanredne), a Vijeće ministara BiH potvrđeno 31.03.2015, do kraja godine, 44 sjednice (37 redovnih, 6 izvanrednih i 1 tematsku).

Samo je u ožujku mjesecu, na samom početku mandata aktualnog saziva VMBiH, održano je manje od 4 sjednice, odnosno manje od jedne sjednice tjedno, koliko minimalno predviđa Poslovnik o radu Vijeća ministara BiH.

Inače, intenzitet rada, na kvartalnoj razini, bio je prilično ujednačen tijekom cijele godine. Broj redovnih sjednica bio je 12, osim u 3. kvartalu koji je održao jednu sjednicu više. Uz, to u svakom kvartalu su održane i po 2 izvanredne sjednice. A, dodatno, u 4. kvartalu je održana i jedina tematska sjednica, u 2015. godini.

S druge strane, iako je broj održanih sjednica bio ujednačen, dužina njihovog trajanja nije. Sjednice Vijeća ministara u „tehničkom mandatu“ trajale su u prosjeku oko sat vremena, a sjednice aktualnog Vijeća ministara tri puta duže.

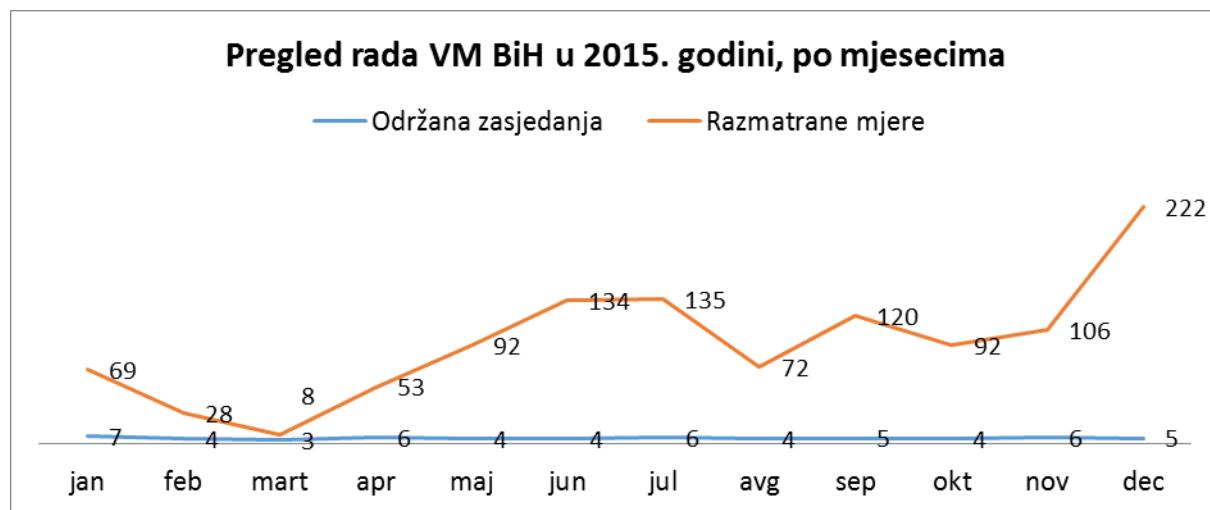
Red. br.	Datum održavanja	Redni broj sjednice	Tip sjednice	Razmatrano točki	Razmatrano mjera	Trajanje sjednice
1.	12-01-2015	117	Redovna sjednica	19	18	01:50
2.	15-01-2015	118	Redovna sjednica	1	1	00:45
3.	21-01-2015	119	Redovna sjednica	36	35	01:40
4.	21-01-2015	120	Redovna sjednica	1	1	00:10
5.	22-01-2015	9	Izvanredna (telefonska)	1	1	02:30
6.	29-01-2015	10	Izvanredna	1	1	00:45
7.	29-01-2015	121	Redovna sjednica	13	12	00:16
8	05-02-2015	122	Redovna sjednica	1	1	00:50
9.	11-02-2015	123	Redovna sjednica	25	24	00:35
10.	18-02-2015	124	Redovna sjednica	1	1	00:45

11.	26-02-2015	125	Redovna sjednica	3	2	00:50
12.	11-03-2015	126	Redovna sjednica	2	1	00:10
13.	25-03-2015	127	Redovna sjednica	5	4	00:10
14.	27-03-2015	128	Redovna sjednica	3	3	02:30
			Ukupno za razdoblje 01.01.-31.03.2015:	112	105	13:46
			Prosječno:	8	7,5	00:59
15.	07-04-2015	1	Redovna sjednica	3	3	00:10
16.	09-04-2015	2	Redovna sjednica	8	7	00:35
17.	15-04-2015	3	Redovna sjednica	22	21	02:40
18.	23-04-2015	4	Redovna sjednica	18	17	01:30
19.	28-04-2015	1	Vanredna sjednica	1	1	01:35
20.	29-04-2015	5	Redovna sjednica	5	4	01:15
21.	07-05-2015	6	Redovna sjednica	27	26	04:15
22.	11-05-2015	2	Vanredna sjednica	1	1	01:30
23.	14-05-2015	7	Redovna sjednica	29	28	01:35
24.	21-05-2015	8	Redovna sjednica	36	36	04:25
25.	02-06-2015	9	Redovna sjednica	39	38	03:37
26.	10-06-2015	10	Redovna sjednica	33	32	03:10
27.	17-06-2015	11	Redovna sjednica	38	37	03:05
28.	25-06-2015	12	Redovna sjednica	29	27	03:55
29.	01-07-2015	13	Redovna sjednica	23	25	01:39
30.	08-07-2015	14	Redovna sjednica	29	30	03:35
31.	13-07-2015	3	Vanredna sjednica	1	1	01:15
32.	15-07-2015	15	Redovna sjednica	33	35	03:05
33.	23-07-2015	16	Redovna sjednica	22	23	06:20
34.	30-07-2015	17	Redovna sjednica	22	21	06:30
35.	03-08-2015	18	Redovna sjednica	16	16	00:50
36.	05-08-2015	4	Vanredna sjednica	1	1	02:00
37.	20-08-2015	19	Redovna sjednica	25	24	02:20
38.	25-08-2015	20	Redovna sjednica	31	31	03:40
39.	02-09-2015	21	Redovna sjednica	25	25	02:30
40.	08-09-2015	22	Redovna sjednica	25	24	03:30
41.	15-09-2015	23	Redovna sjednica	23	24	02:00
42.	22-09-2015	24	Redovna sjednica	21	22	03:01
43.	29-09-2015	25	Redovna sjednica	24	25	01:49
44.	06-10-2015	26	Redovna sjednica	25	24	02:10
45.	15-10-2015	27	Redovna sjednica	25	25	02:20
46.	22-10-2015	28	Redovna sjednica	27	26	01:42
47.	27-10-2015	29	Redovna sjednica	18	17	01:35
48.	04-11-2015	5	Tematska sjednica	1	1	13:00
49.	05-11-2015	30	Redovna sjednica	27	26	02:00
50.	12-11-2015	31	Redovna sjednica	30	29	02:50
51.	19-11-2015	32	Redovna sjednica	42	48	05:50

52.	19-11-2015	6	Vanredna sjednica	1	1	01:00
53.	20-11-2015	7	Vanredna sjednica	1	1	00:30
54.	03-12-2015	33	Redovna sjednica	44	41	05:50
55.	09-12-2015	34	Redovna sjednica	45	56	05:10
56.	16-12-2015	35	Redovna sjednica	30	39	02:30
57.	23-12-2015	36	Redovna sjednica	27	40	03:20
58.	30-12-2015	37	Redovna sjednica	35	46	03:40
			Ukupno za razdoblje 01.04.-31.12.2015:	988	1025	130:48
			Prosječno:	22,5	23,3	02:58
			Ukupno za period 01.01.-31.12.2015:	1100	1130	144:34
			Prosječno:	19	19,5	02:30

Na održanim sjednicama, u promatranom razdoblju, Vijeće ministara BiH razmotrilo je 1130 mjera. Od kojih je 840 usvojeno, 143 primljeno k'znanju, na 40 data suglasnost, 5 nije usvojeno. A 14 mjera je vraćeno na doradu i za 87 je odgođeno izjašnjenje.

Promatrajući produktivnost na mjesecnoj razini, možemo konstatirati konstantan pad produktivnosti Vijeća ministara u „tehničkom mandatu“, potom konstantan rast produktivnosti aktualnog Vijeća ministara, sve do srpnja mjeseca 2015., da bi u nastavku godine imali oscilacije i kulminaciju u posljednjem mjesecu prošle godine, sa jedinim rezultatom iznad 200 razmatranih mjera.

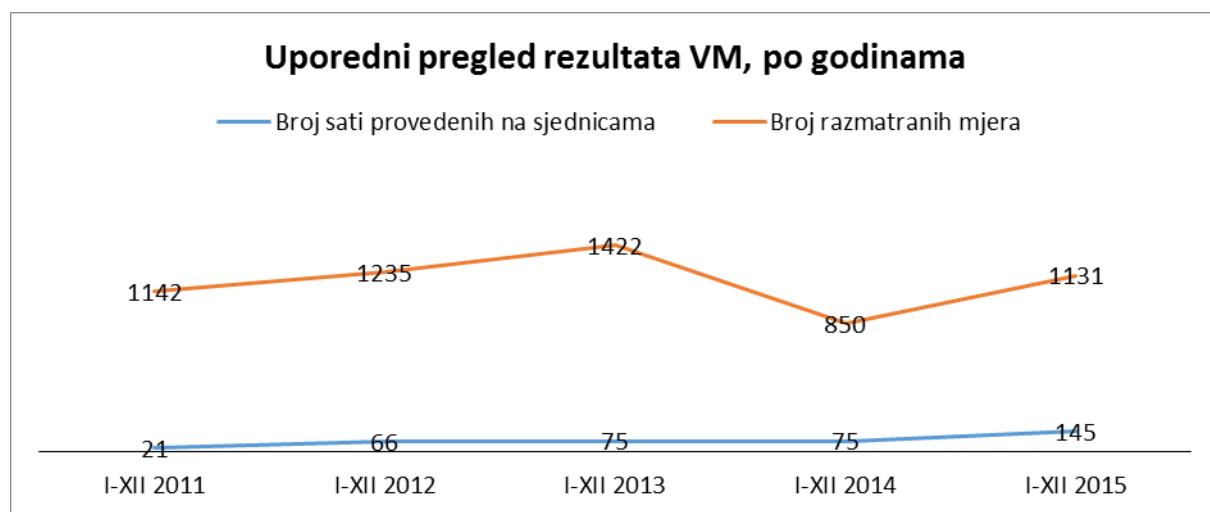

Grafikon 2

S druge strane, promatramo li kvartalnu razinu produktivnosti, vidljiv je kontinuirani rast tijekom cijele godine. Od skromnih 105 razmatranih mjera u prvom kvartalu, za vrijeme djelovanja Vijeća ministara u „tehničkom mandatu“, pa preko 279 mjera razmotrenih u 2.

kuartalu, na početku rada "novog" Vijeća ministara (što je, dakle, dva i po puta bolje od prethodnih rezultata) i 327 mjera u trećem kvartalu, do čak 419 mjera u 4. kvartalu (što je 4 puta više od rezultata u 1. kvartalu).

Usporedba sa prethodnim mandatom ukazuje na znatno viši intenzitet rada Vijeća ministara BiH u 2015. godini, nego i u jednoj godini prethodnog razdoblja – održano je i više sjednica i na njima provedeno znatno više vremena. S druge strane, produktivnost nije pratila intenzitet rada, pa je broj mjera razmotrenih u 2015. godini na razini rezultata iz prve postizborne godine prethodnog mandata i otprilike na sredini između najboljih i najlošijih rezultata prethodnog četverogodišnjeg razdoblja.

Krajem 2015. godine, održana je i jedna tematska sjednica, koja je, zapravo, prva zajednička sjednica Vlade Republike Srbije i Vijeća ministara BiH, održana 04.11.2015., na temu: "Unapređenje ekonomskih odnosa između Bosne i Hercegovine i Republike Srbije, intenziviranje suradnje u oblastima održivog razvoja i zaštite okoliša, vodoprivrede, energetike, željezničke i cestovne infrastrukture, prekogranične suradnje i unapređenja regionalne sigurnosti, kao i suradnje u oblastima mladih i sporta". Tijekom održavanja ove sjednice, dogovoren je zaključivanje i potpisivanje više međudržavnih, bilateralnih sporazuma, ugovora i memoranduma između BiH i Srbije. Između ostalog, na prijedlog Ministarstva poljoprivrede i zaštite okoliša Republike Srbije na sjednici je dogovorena suradnja u oblasti razmjene i prenošenja iskustava u oblastima mitigacije i usklađivanja nacionalnog sa zakonodavstvom Europske unije u oblasti klimatskih promjena.

KLJUČNI DOKUMENTI ZA STVARANJE PREDUVJETA ZA EFIKASAN RAD

PROGRAM RADA VM BiH

Program rada za 2016. godinu

Vijeće ministara BiH nije donijelo svoj program rada za 2016. godinu, prije isteka 2015. godine. Na taj način su, od strane Vijeća ministara BiH, prekršene odredbe Poslovnika kojim su definirani rokovi za donošenje programa.¹

Realizacija Programa rada za 2015. godinu

Vijeće ministara BiH u „tehničkom mandatu“ nije utvrdilo program rada za 2015. godinu, do kraja 2014. godine, niti do kraja svog mandata. Aktualni saziv je, s druge strane, vrlo brzo nakon potvrđivanja u Zastupničkom domu PSBiH pripremio svoj program rada za 2015. godinu, koji je utvrđen na 06. sjednici održanoj, 07.05.2015. godine.

Kašnjenje pri donošenju programa rada, kontinuirani je problem Vijeća ministara BiH. Samo je jednom, u posljednjih 10 godina, program rada Vijeća ministara utvrđen blagovremeno – program rada za 2012. godinu utvrđen je 21.12.2011. godine i to ga je utvrdilo tadašnje Vijeće ministara BiH u „tehničkom mandatu“. No, izuzev programa za 2011. godinu, koji nije niti donesen, ovo je najveće kašnjenje do sada.

Program za:	Datum usvajanja	Broj mjera u Programu	Broj zakona
2007.	26.04.2007	706	112
2008.	06.03.2008	484	53
2009.	29.01.2009	748	97
2010.	18.02.2010	797	66
2011.	-	-	-
2012.	21.12.2011	741	63
2013.	16.01.2013	669	68
2014.	22.01.2014	586	46
2015.	07.05.2015	631	65
2016.	-	-	-

Tabela: Programi rada VM BiH – usvajanje i obim

Programom rada Vijeća ministara BiH za 2015. godinu, bila je planirana 631 različita mjera, od čega su 65 zakoni – 60 u prijedlogu i 4 u nacrtu, a planirano je usvajanje i jednog prečišćenog teksta zakona.

¹ Program rada Vijeća ministara za 2016. godinu donesen je 09.02.2016.

Planirano je i usvajanje preko 160 podzakonskih i drugih normativnih akata, zaključivanje 126 međunarodnih sporazuma, razmatranje preko 60 točki povezanih sa europskim integracijama BiH itd.

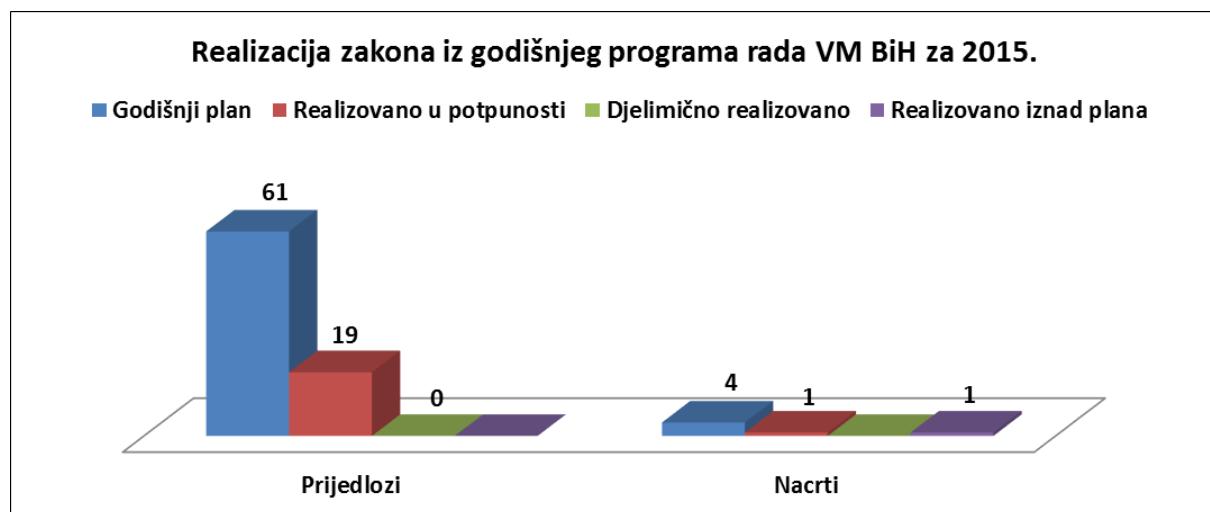
Također, u spomenutom programu rada navedeno je da je najvažniji cilj Vijeća ministara BiH izvršenje obveza iz Akcijskog plana u provedbi Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju Europskoj uniji. Naglašeno je i da će Vijeće ministara podržati djelovanje Direkcije za europske integracije i Tima za izradu dokumenta koordinacijskog mehanizma u procesu europskih integracija.

Osim što je utvrđen tek u 5. mjesecu, dakle, praktično, nakon što je trećina godine na koju se odnosio prošla, Program rada Vijeća ministara BiH za 2015. godinu sadrži i strukturu grešku, jer je kreator programa ignorirao činjenicu da se program ne donosi krajem 2014. nego duboko u drugom kvartalu godine na koju se odnosi, pa se u Programu nalazi i „plan“ za prva 4 mjeseca.

Još veći problem je što su u Program unesene mjere koje su u trenutku usvajanja Programa već bile realizirane, pa čak i one koje su realizirane u vrijeme kad Vijeće ministara koje je donijelo ovaj program nije ni postojalo.

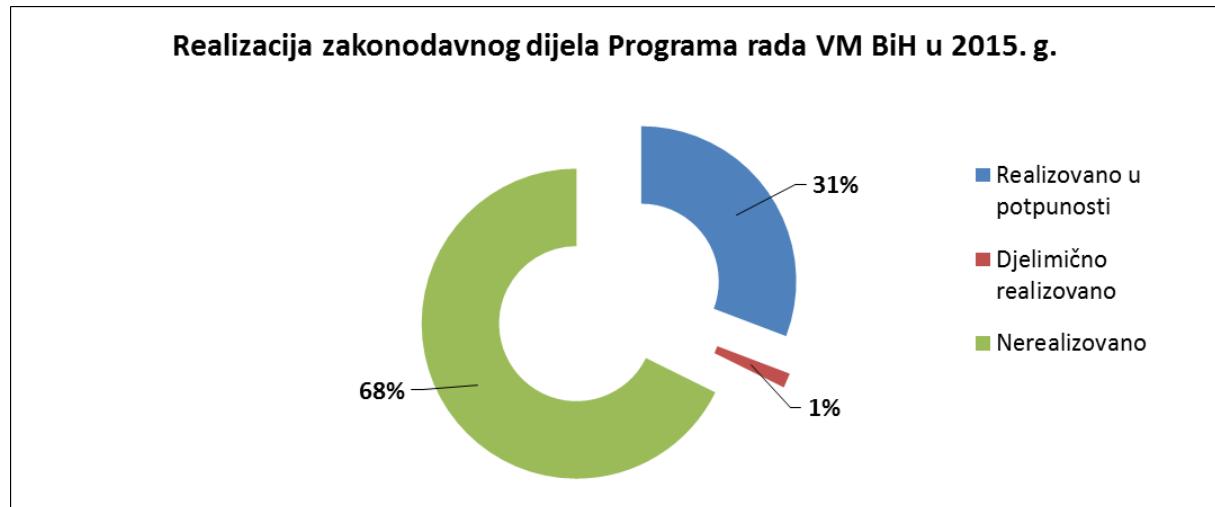
Na ovaj način se kompromitiraju statistički podaci o realizaciji planiranih obveza, odnosno efikasnosti Vijeća ministara u realizaciji svog programa rada. No, bez obzira na sve, rezultati su dosta loši.

Realizacija planiranih obveza Vijeća ministara u 2015. godini je prilično niska. Od ukupno 65 planiranih zakona (61 prijedloga, 4 nacrti zakona), Vijeće ministara je u 2015. godini utvrdilo 21 – 20 u prijedlogu i 1 u nacrtu.

Grafikon 4

Realizovano je tek 32,3% godišnjeg plana za 2015. godinu. Od čega je 30,8% utvrđeno u prijedlogu a 1,5% u nacrtu.

Grafikon 5

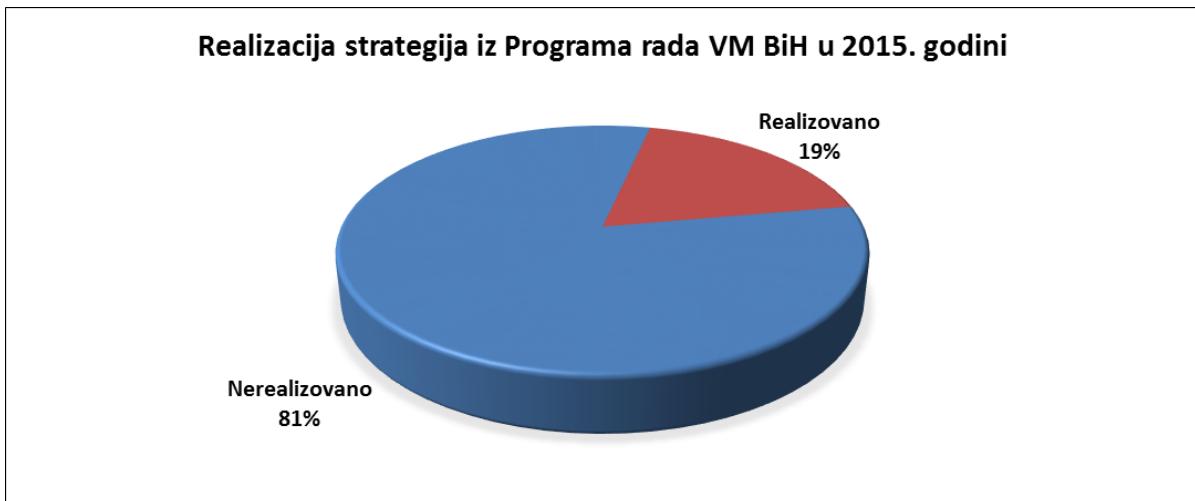
Čak dvije trećina zakona, planiranih Programom rada Vijeća ministara za 2015. godinu kraj godine dočekalo je nerealizirano. Među njima i neki izuzetno značajni zakoni.

Loša realizacija planiranih obveza kontinuirani je problem u radu Vijeća ministara BiH. Tako je Programom rada Vijeća za 2014. godinu, bilo predviđeno utvrđivanje 46 zakona, a Vijeće ministara BiH je do listopada 2014. godine, kada su održani opći izbori u BiH, utvrdilo svega 9 planiranih zakona (uz isto toliko neplaniranih), što znači da je nerealizirano ostalo čak 80% zakona iz programa rada za 2014. godinu, jer, u "tehničkom mandatu", do kraja godine, nije bilo utvrđenih zakona od strane bivšeg Vijeća ministara BiH.

Generalno gledano, realizacija zakonodavnog dijela plana rada, aktualnog Vijeća ministara BiH, kao i Parlamentarne skupštine BiH, definitivno je najlošiji segment rada obje institucije, pa je stoga neophodno uložiti znatno više truda tijekom 2016. godine, kako bi se i nadoknadili zaostaci i realizirali planovi za 2016. godinu.

Umjesto pokazane efikasnosti od 2,3 zakona mjesечно, u prosjeku, za izvršenje planiranih obveza koje je Vijeće ministara imalo pred sobom u 2015. godini, bilo je potrebno utvrđivanje 7,2 zakona mjesечно, u prosjeku.

Osim zakona, zabrinjava i loša realizacija strategija iz programa rada za 2015. godinu. Vijeće ministara je u 2015. godini utvrdilo svega 3 od 16 planiranih strategija.

Grafikon 6

Do kraja 2015. godine, nisu donesene neke vrlo važne strategije, kao što su: Revidirana Strategija razvoja znanosti u BiH, Strategija i akcioni plan za suprostavljanje trgovini ljudima 2016-2018, Strategija za poboljšanje prava nacionalnih manjina u BiH, Okvirna Strategija za primjenu Konvencije VE o prevenciji i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji 2014-2018, Strategija upravljanja državnim dugom...

Programiranje rada Vijeća ministara BiH definirano je kroz četiri članka Poslovnika o radu ove institucije i to članak 18., stavak 1., u kojem se kaže: "Vijeće ministara BiH donosi godišnji program rada, po pravilu, do početka kalendarske godine", članak 21. u kojem se kaže da..."ministarstva ili druge institucije i organi Bosne i Hercegovine, ako smatraju da ne mogu ili ako ne mogu u roku izvršiti neki od utvrđenih zadataka u programu rada Vijeća ministara, blagovremeno obavještavaju o tome Vijeće ministara BiH, sa obrazloženjem o razlozima neizvršavanja utvrđenih zadataka", dok se kroz članke 19. i 20. Poslovnika definira tko sve daje prijedloge za aktivnosti koje se nalaze u godišnjem programu rada Vijeća ministara BiH, i tko je odgovoran za objedinjavanje tih prijedloga.

U kontekstu potrebe za kvalitetnijim planiranjem, Vijeće ministara BiH je, na prijedlog Ministarstva pravde, na 07. sjednici Vijeća ministara BiH, održanoj, 14.05.2015. godine, donijelo Uputstvo o načinu pripreme godišnjeg programa rada i izvješća o radu u institucijama Bosne i Hercegovine, koje slijedi postupak i praksu zemalja Europske unije. Na ovaj način želi se doći do kvalitetnijeg programiranja obveza institucija BiH radi ostvarivanja ušteda u proračunu i efikasnijeg rada Vijeća ministara BiH, te veće transparentnosti kod izjavešćivanja o postignutim rezultatima rada Vijeća ministara BiH i drugih institucija.

Kada je izjavešćivanje o radu svakog ministarstva u pitanju, odnosno Vijeća ministara BiH, isto je regulirano u člancima 81. i 95. Poslovnika o radu, s tim da je člankom 81. predviđeno

da Vijeće ministara BiH jednom godišnje podnosi Parlamentu BiH izvješće o svom radu, s tim da Parlament može zatražiti i izvanredno izvješće o radu VMBiH. Praksa je pokazala da Vijeće ministara BiH, uglavnom, u prvom kvartalu usvoji godišnje izvješće za prethodnu godinu, te ga, nakon toga, uputi Parlamentarnoj skupštini BiH na usvajanje, s tim što u istom nedostaju dodatna pojašnjenja o razlozima za neprovedbu određenog broja mjera iz programa rada Vijeća ministara za određeno razdoblje, jer se, uglavnom, promovira ono što je dobro urađeno, a manje se spominju zaostaci iz programa, odnosno neispunjene obveze.

Nadalje, članak 95. Poslovnika o radu Vijeća ministara ostavlja mogućnost ovoj instituciji da, pored redovitih godišnjih izvješća, od ministarstva zatraže i „povremena“ izvješća o radu ministarstva (ispunjenu programu rada Vijeća ministara BiH), ali se u praksi to ne događa, unatoč dosadašnjoj neefikasnosti u realizaciji verificiranog programa rada Vijeća ministara.

PRORAČUN

Proračun za 2015. godinu

Proračun Institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2015. godinu, nije usvojen do kraja 2014. godine, niti do kraja I kvartala 2015. godine, tako da je financiranje državnih institucija u prvih 6 mjeseci 2015. godine funkcionalo na temelju odluka o privremenom tromjesečnom financiranju institucija BiH, koje je donio bivši saziv Vijeća ministara BiH u tzv. tehničkom mandatu.

Nakon potvrđivanja aktualnog saziva Vijeća ministara BiH u Zastupničkom domu PSBiH, Vijeće ministara BiH je na 05. sjednici održanoj, 29.04.2015. godine, utvrdilo Nacrt zakona o Proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza za 2015. godinu, te isti dostavilo Predsjedništvu BiH, koje je nadležno za predlaganje ovog Zakona Parlamentarnoj skupštini BiH. Prema utvrđenom nacrtu spomenutog zakona, proračun za 2015. godinu iznosi =1.563.580.625,00 KM, od čega su ukupni prihodi za financiranje institucija i primici bili planirani na razini 2014. godine i iznose =950.000.000,00 KM, a prihodi za servisiranje vanjskog duga su =613.580.625,00 KM i manji su za =232.812.343,00 KM u odnosu na državni proračun iz prošle, 2014. godine.

Konačno, Prijedlog Zakona o financiranju institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2015. godinu je usvojen na 11. sjednici Zastupničkog doma PSBiH održanoj, 13.05.2015. godine (hitni postupak), te na 4. sjednici Doma naroda PSBiH održanoj, 18.05.2015. godine (također, hitni postupak), uz vidno negodovanje i izraženo nezadovoljstvo određenih

članova oba doma PSBiH, posebno, izaslanika u Domu naroda PSBiH, jer nije bilo mogućnosti amandmanskog djelovanja na predloženi tekst Zakona.

Godina	Visina Budžeta	Datum utvrđivanja nacrta na VM BiH	Datum usvajanja Budžeta u PS BiH
2007.	1.013.709.461	15.02.2007	04.04.2007
2008.	1.186.357.560	12.12.2007	25.02.2008
2009.	1.416.663.000	31.12.2008	29.01.2009
2010.	1.365.889.000	05.11.2009	30.12.2009
2011.	1.245.815.493	13.02.2012	14.02.2012
2012.	1.394.928.000	18.04.2012	31.05.2012
2013.	1.738.476.010	16.11.2012	06.12.2012
2014.	1.796.392.968	19.11.2013	30.12.2013
2015.	1.563.580.625	29.04.2015	18.05.2015
2016.	1.720.637.818	03.12.2015	30.12.2015

Tabela: Proračuni - po godinama

Podsjećamo na zakonske obveze, u kontekstu usvajanja državnog proračuna, odnosno Zakona o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine, definirane člankom 10. Zakona o financiranju institucija BiH:

- Zakon o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine sadrži proračun sačinjen sukladno članku 8. ovog zakona i odredbe koje reguliraju specifičnosti izvršenja proračuna u tekućoj godini.
- Vijeće ministara obvezno je Predsjedništvu Bosne i Hercegovine podnijeti Nacrt Zakona o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za narednu godinu najkasnije do 15. listopada tekuće godine.
- U skladu s vlastitim poslovnikom, Predsjedništvo BiH dužno je podnijeti za narednu godinu Prijedlog Zakona o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine do 01. studenog tekuće godine.
- Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine razmatra Prijedlog Zakona o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza BiH, koji podnosi Predsjedništvo BiH, i sukladno Poslovniku usvaja Zakon o proračunu do 31. prosinca tekuće godine za narednu.

Vijeće ministara BiH niti jednom u posljednjih 10 godina nije utvrdilo Nacrt Zakona o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za narednu godinu do 15. listopada

tekuće godine, što je regulirano stavkom (2), članak 10. Zakona o financiranju institucija BiH, te ga dostavilo u proceduru Predsjedništva BiH kao ovlaštenom predlagatelju.

Kašnjenja Vijeća ministara po ovom pitanju, te dodatno nepostojanje konsenzusa unutar Predsjedništva BiH, što se događalo proteklih godina, kada je riječ o visini proračunskih sredstava i preraspodjeli istih u godišnjim proračunima institucija na razini BiH, producirali su situaciju u kojoj Predsjedništvo BiH nije niti jednom u proteklih 10 godina blagovremeno utvrdilo prijedlog proračuna, sukladno vlastitom Poslovniku i stavku (3), članka 10. Zakona o financiranju institucija BiH, te ga dostavilo na konačno usvajanje u oba doma Parlamentarne skupštine BiH, što je utjecalo na konstantno kašnjenje pri usvajanju državnog proračuna.

DOB za razdoblje 2015-2017.

Aktualni saziv Vijeća ministara BiH je na 09. sjednici održanoj 02.06.2015. godine, na prijedlog Ministarstva financija i trezora, usvojilo Dokument okvirnog proračuna (DOP) institucija BiH za razdoblje od 2015. do 2017. godine. Ovaj dokument urađen je na temelju usvojenog Globalnog okvira fiskalne bilance i politika u BiH za navedeno razdoblje, kojim se za svaku godinu utvrđuje okvir u iznosu =950.000.000 KM i izdvajanje s Jedinstvenog računa Uprave za neizravno oporezivanje BiH (UNOBiH) u iznosu od =750.000.000 KM. Ovaj iznos se može korigirati tijekom 2016. i 2017. godine u postupku revidiranja Dokumenta globalnog fiskalnog okvira Bosne i Hercegovine, što je sukladno Zakonu o fiskalnom vijeću BiH. Cilj DOP-a je da bude od pomoći kako Vijeću ministara BiH, tako i svim drugim institucijama na razini BiH pri planiranju politika prioriteta i programa potrošnje, koji će biti u konzistentnosti s odobrenim srednjoročnim makroekonomskim i fiskalnim okvirom Bosne i Hercegovine.

Proračun za 2016. godinu

Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2016. godinu, usvojen je u zakonskom roku, s obzirom da je Vijeće ministara BiH utvrdilo nacrt ovog zakona na 33. sjednici održanoj, 03.12.2015. godine, te ga dostavilo Predsjedništvu BiH, koje je 18. Prosinca 2015. godine dostavilo utvrđeni prijedlog Proračuna u Parlamentarnu skupštinu BiH na konačno usvajanje.

Prema Nacrtu zakona, proračun iznosi 1.720.637.818,00 KM, od čega su ukupni prihodi za financiranje institucija i primici na razini prethodnih godina i iznose 950.000.000,00 KM, a prihodi za servisiranje vanjskog duga su 770.637.818,00 KM i veći su za 157.057.193,00 KM u odnosu na proračun prethodne godine. U strukturi prihoda dominira zahvaćanje s Jedinstvenog računa u identičnom iznosu kao i 2015. godine od 750.000.000,00 KM. Proračunski prioriteti su izgradnja državnih funkcija u vezi s ispunjavanjem uvjeta za članstvo

u Europskoj uniji, primjena Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, stavljanje u funkciju Državnog zavoda za izvršenje kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera BiH.

Također, Nacrt proračuna polazi od Globalnog okvira fiskalne bilance i politika u Bosni i Hercegovini za razdoblje 2016. – 2018. godine, s ciljem daljnog provođenja mjera štednje u institucijama BiH. Ukupna javna potrošnja svodi se na razinu koju omogućavaju realni prihodi bez zastoja u provedbi reformi.

Dakle, Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za tekuću, 2016. godinu, u drugom čitanju, je usvojen u Zastupničkom domu na 22. sjednici održanoj, 30.12.2015. godine, čiji je predlagatelj Predsjedništvo BiH. U Proračunu je predviđen iznos od 950.000.000 KM za financiranje institucija BiH, dok je za servisiranje vanjskog duga planirano 770.637.818 KM (za oko 157 miliona više u odnosu na proračun za prošlu, 2015. godinu), što ukupno iznosi 1.720.637.818 KM.

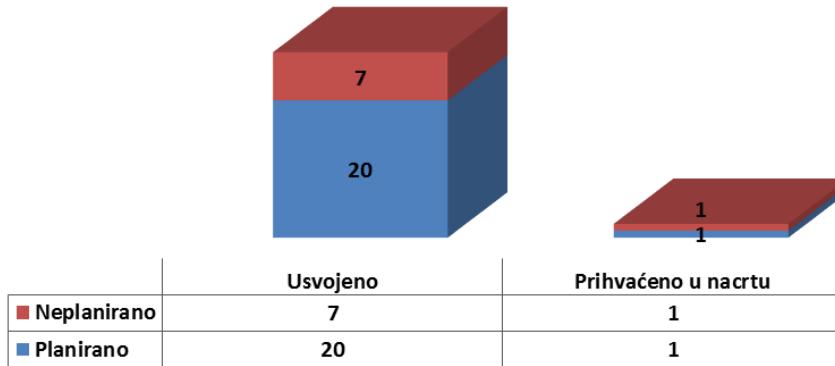
Prilikom glasanja o državnom proračunu za 2016. godinu, bilo je 22 glasa ZA, 13 glasova bilo je PROTIV, dok je bilo 5 glasova SUZDRŽAN, između ostalih i 3 člana Kluba SDA (Salko Sokolović, Senad Šepić i Šemsudin Mehmedović) s tim da su za navedeni proračun glasale sve stranke vladajuće koalicije na državnoj razini, izuzev spomenuta 3 zastupnika SDA, dok su protiv bili zastupnice/zastupnice Kluba SNSD-a, Kluba DF i i Kluba SDPBiH.

Istoga dana (30.12.2015), na 13. sjednici Doma naroda PSBiH, u drugom čitanju je usvojen Prijedlog zakona o Proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2016. godinu. Naime, usvajanju ovog Prijedloga zakona prethodilo je razmatranje njegovih principa, nakon čega je Dom naroda usvojio i prijedlog Kolegija Doma da ovaj zakonski prijedlog razmatra i u drugom čitanju, sukladno članku 103. stav (4) Poslovnika Doma naroda PSBiH. Za predloženi Proračun je glasalo 10 izaslanika/izaslanica, dok su tri izaslanika glasali protiv (Nebojša Radmanović, SNSD, Dragutin Rodić, DNS i Sifet Podžić, DF).

UKUPNA ZAKONODAVNA AKTIVNOST VM BiH

Vijeće ministara BiH je u 2015. godini utvrdilo 29 zakona (27 u finalnoj formi prijedloga, te još 2 u nacrtu). 21 od njih (20 u prijedlogu i 1 u nacrtu) su iz programa rada Vijeća ministara BiH za aktualnu godinu, a ostali su neplanirani.

Rezultat ukupne zakonodavne aktivnosti u VM BiH, u 2015. g.

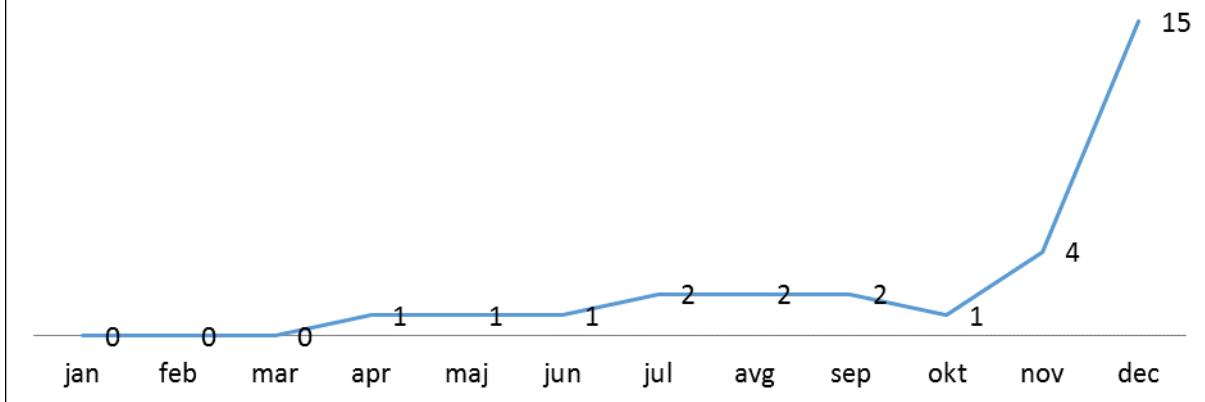
Grafikon 7

Vijeće ministara BiH je, dakle, u posmatranom periodu, utvrđivalo 2,4 zakona mjesечно, u prosjeku.

No, s obzirom da su svi utvrđeni zakoni, utvrđeni od aktualnog Vijeća ministara – jer Vijeće ministara u „tehničkom mandatu“ nije razmatralo zakone na svojim sjednicama – fokusiramo li se na razdoblje rada novog Vijeća ministara, u 2015. godini (od 31.03. do 31.12) možemo konstirati da je prosjek utvrđenih zakona u promatranom razdoblju bio 3,2 zakona mjesечно.

S druge strane, samo za realizaciju zakona planiranih Programom rada za 2015, Vijeće ministara je trebalo imati produktivnost od 7 zakona mjesечно, da bi ostvarilo vlastiti plan zakonodavnih aktivnosti za 2015. godinu.

Utvrđivanje zakona u VM BiH, tokom 2015. godine

Grafikon 8

Kuriozitet je da je u zadnjem mjesecu 2015. utvrđeno više zakona nego u čitavom ostatku godine. No, na taj način je Vijeće ministara negativno utjecalo na rezultate Parlamentarne skupštine BiH, jer ona nije imala dovoljno vremena da usvajanjem ovih zakona popravi vlastite rezultate na planu zakonodavnih aktivnosti u 2015. godini.

Predlagatelji utvrđenih zakona su Ministarstvo pravde – 12 utvrđenih zakona (10 zakona iz programa rada i 2 neplanirana zakona), Ministarstvo financija i trezora BiH – 4 utvrđena zakona (2 zakona iz programa rada i 2 neplanirana zakona), računajući i Nacrt proračuna za 2015. i 2016. godinu, Ministarstvo sigurnosti – 3 utvrđena prijedloga zakona (svi zakoni iz programa rada), Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa – 3 utvrđena prijedloga (1 zakon iz programa rada i 2 neplanirana zakona), Ministarstvo obrane – 2 utvrđena prijedloga zakona (planirani u programu rada za 2015.), Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice – 2 utvrđena prijedloga zakona (planirani u programu rada za 2015.), Ministarstvo komunikacija i prometa – 2 utvrđena prijedloga zakona (1 zakon iz programa rada VMBiH za 2015. i 1 neplanirani zakon), te Ministarstvo civilnih poslova – 1 utvrđeni prijedlog zakona, koji nije obuhvaćen programom rada), dok Ministarstvo vanjskih poslova BiH nije imalo utvrđenih zakona tijekom 2015. godine.

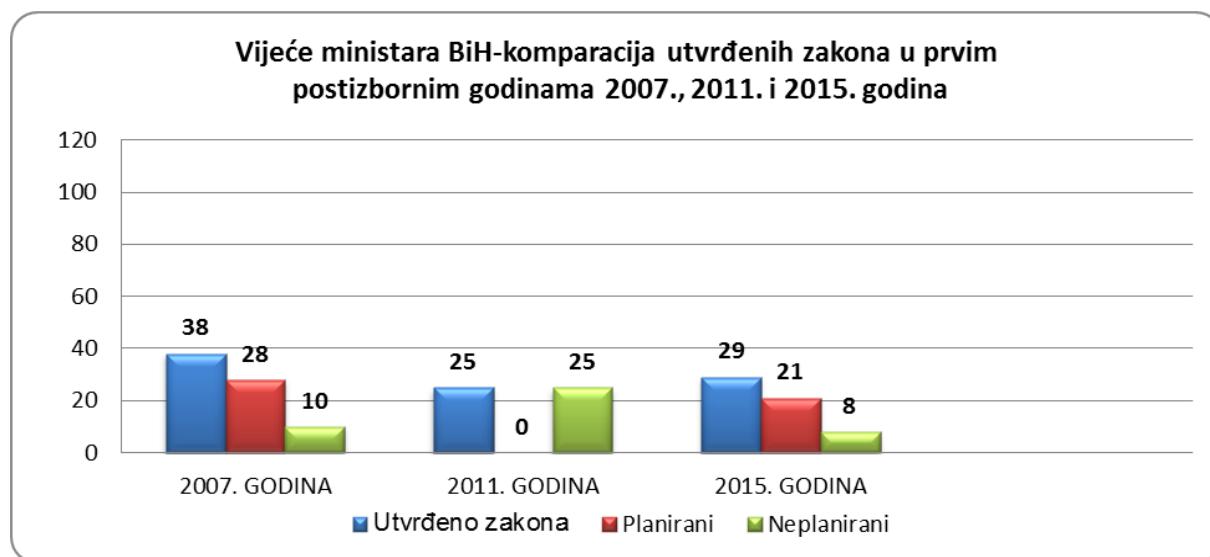
UTVRĐENI ZAKONI U VIJEĆU MINISTARA BIH U RAZDOBLJU 01.01.-31.12.2015. GOD:

Red. broj	Naziv mjere	Status u instituciji	Predlagatelj	Podtip mjere	Program za 2015.
1.	Zakon o štrajku zaposlenih u institucijama Bosne i Hercegovine	Utvrđeno 27.10.2015.	Ministarstvo pravde	Temeljna mjera	DA
2.	Zakon o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona Bosne i Hercegovine	Utvrđeno 11.05.2015.	Ministarstvo pravde	Izmjene i dopune	DA
3.	Zakon o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih	Utvrđeno 29.04.2015.	Ministarstvo finansija i	Temeljna mjera	NE

	obveza Bosne i Hercegovine za 2015. godinu -Nacrt -final za VMBiH	NACRT	trezora		
4.	Zakon o dopunama Zakona o prekršajima	Utvrđeno 17.6.2015.	Ministarstvo pravde	Izmjene i dopune	DA
5.	Zakon o neradnim danima u vrijeme vjerskih praznika	Utvrđeno 22.09.2015.	Ministarstvo civilnih poslova	Temeljna mjera	NE
6.	Zakon o azilu	Utvrđeno 08.07.2015.	Ministarstvo sigurnosti	Temeljna mjera	DA
7.	Zakon o strancima	Utvrđeno 23.07.2015.	Ministarstvo sigurnosti	Temeljna mjera	DA
8.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine – novi 2015.	Utvrđeno 19.11.2015.	Ministarstvo finansija i trezora	Izmjene i dopune	DA
9.	Zakon o dopunama Zakona o zaštiti potrošača u BiH	Utvrđeno 25.08.2015.	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa	Izmjene i dopune	DA
10.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o udrugama i zakladama BiH	Utvrđen 02.09.2015. Povučen iz procedure 20.11.2015. Utvrđen 16.12.2015.	Ministarstvo pravde	Izmjene i dopune	DA
11.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine - 2015.	Utvrđeno 25.08.2015.	Ministarstvo finansija i trezora	Izmjene i dopune	NE
12.	Zakon o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2016. godinu-Nacrt-final za VMBiH	Utvrđeno 03.12.2015. NACRT	Ministarstvo finansija i trezora	Temeljna mjera	DA
13.	Zakon o izmjeni i dopuni Zakona o ministarstvima i drugim tijelima uprave Bosne i Hercegovine	Utvrđeno 19.11.2015.	Ministarstvo pravde	Izmjene i dopune	DA
14.	Zakon o kontroli vanjskotrgovinskog prometa oružja, vojne opreme i roba posebne namjene	Utvrđeno 19.11.2015.	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa	Temeljna mjera	NE
15.	Zakon o kontroli vanjskotrgovinskog prometa roba dvojne namjene	Utvrđeno 19.11.2015.	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa	Temeljna mjera	NE
16.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o odlikovanju	Utvrđeno 03.12.2015.	Ministarstvo obrane	Izmjene i dopune	DA
17.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o službi u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine	Utvrđeno 03.12.2015.	Ministarstvo obrane	Izmjene i dopune	DA
18.	Zakon o humanitarnim organizacijama u BiH	Utvrđeno 30.12.2015.	Ministarstvo pravde	Temeljna mjera	DA
19.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o kontroli kretanja oružja i vojne opreme	Utvrđeno 09.12.2015.	Ministarstvo sigurnosti	Izmjene i dopune	DA
20.	Zakon o izmjenama i dopunama	Utvrđeno	Ministarstvo	Izmjene i	DA

	Zakona o upravi	09.12.2015.	pravde	dopune	
21.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o radnom vremenu, obveznim odmorima mobilnih radnika i uređajima za evidentiranje u cestovnom prijevozu	Utvrđeno 09.12.2015.	Ministarstvo prometa i komunikacija	Izmjene i dopune	NE
22.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o osnovama sigurnosti prometa na cestama	Utvrđeno 09.12.2015.	Ministarstvo prometa i komunikacija	Izmjene i dopune	DA
23.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zabrani diskriminacije u BiH	Utvrđeno 23.12.2015.	Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice	Izmjene i dopune	DA
24.	Zakon o ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine	Utvrđeno 23.12.2015.	Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice	Temeljna mjera	DA
25.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o upravnom postupku	Utvrđeno 30.12.2015.	Ministarstvo pravde	Izmjene i dopune	DA
26.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o radu u institucijama BiH	Utvrđeno 30.12.2015.	Ministarstvo pravde	Izmjene i dopune	NE
27.	Zakon o volontiranju u institucijama Bosne i Hercegovine	Utvrđeno 30.12.2015.	Ministarstvo pravde	Temeljna mjera	DA
28.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku pred Sudom Bosne i Hercegovine	Utvrđeno 30.12.2015.	Ministarstvo pravde	Izmjene i dopune	NE
29.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Pravobraniteljstvu BiH -	Utvrđeno 30.12.2015.	Ministarstvo pravde	Izmjene i dopune	DA

Usporedimo li efikasnost rada Vijeća ministara BiH na planu zakonodavnih aktivnosti u prvim postizbornim godinama nakon općih izbora u BiH 2006., 2010. i 2014. godine, vidljivo je da je Vijeće ministara BiH u razdoblju od 01.01.– 31.12.2007. godine, sa utvrđenih 38 zakona (28 iz programa rada i 10 neplaniranih) bilo najefikasnije. Dok su rezultati iz 2015. bolji od rezultata iz 2011, kada je utvrđeno svega 25 zakona (svih 25 „neplaniranih“, jer te godine Vijeće ministara nije utvrdilo svoj Program rada).

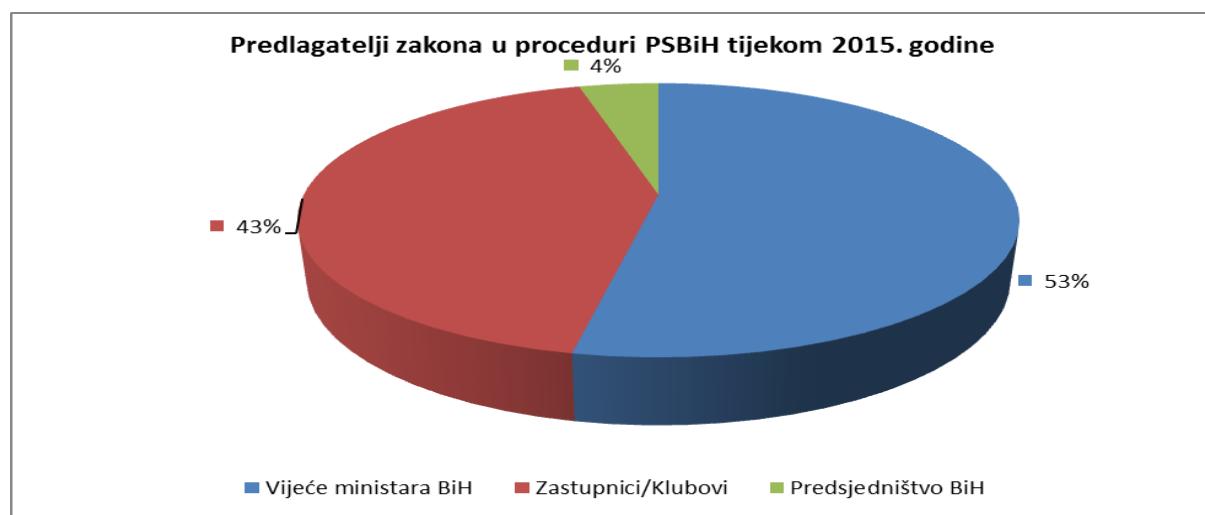
Grafikon 9

KOORDINACIJA RADA VM BiH I PS BiH

Tijekom prethodnih godina u godišnjim izvješćima Europske komisije o napretku, te u medijskim osvrtima i reagiranjima nevladinog sekora, ukazivano je na evidentnu sporost na planu zakonodavnih aktivnosti državnih institucija, jer su svi prethodni sazivi Vijeća ministara BiH imali relativno mali broj utvrđenih zakona, ali i nizak stupanj prolaznosti predloženih zakona u oba doma Parlamentarne skupštine BiH.

Kako je Vijeće ministara priređivač najvećeg broja mjera koje razmatra Parlamentarna skupština BiH, intenzitet njegovog rada bitno određuje i rezultate rada PSBiH. Ali i efikasnost rada Parlamentarne skupštine daje smisao radu Vijeća ministara, i obrnuto – nedostatak te efikasnosti obesmišljava i eventualni dobar rad Vijeća ministara BiH.

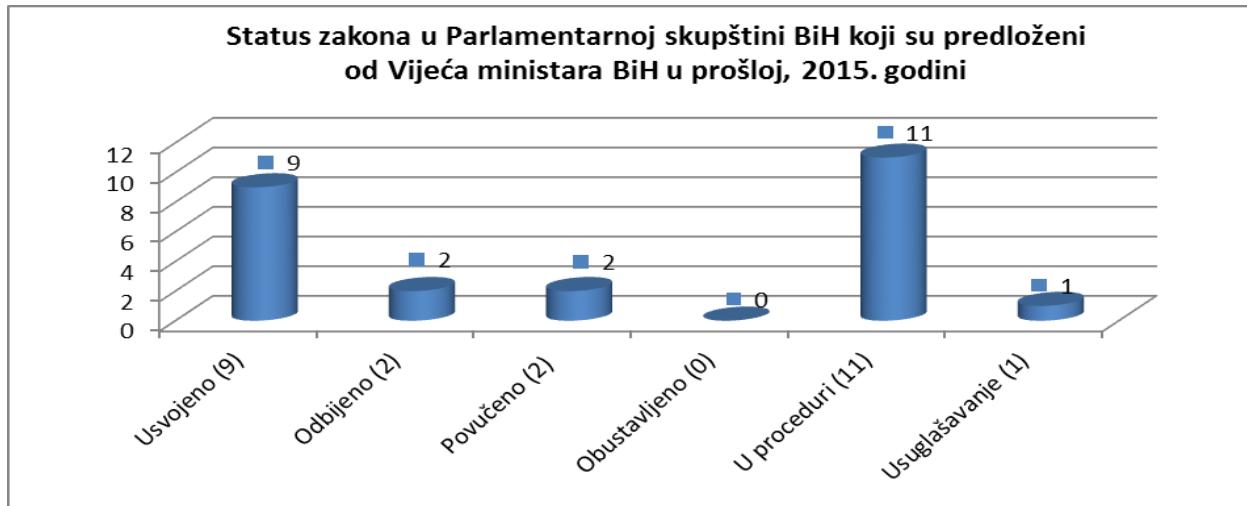
Kada je u pitanju razdoblje od 01.01. – 31.12.2015. godine, od ukupno 47 zakona koji su bili u proceduri na razini Parlamentarne skupštine BiH, računajući i one koji su ostali u proceduri (20), zaključno sa 31.12.2015. godine, Vijeće ministara BiH je bilo predlagatelj ukupno 25 zakona, Predsjedništvo BiH – 2 zakona (Prijedlog zakona o Proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2015. godinu, te Prijedlog zakona o Proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2016. godinu), dok su zastupnice/zastupnici/klubovi bili predlagatelji 20 zakonskih prijedloga.

Grafikon 10

Od spomenutih 25 prijedloga zakona, čiji je predlagatelj Vijeće ministara BiH u navedenom razdoblju, u Parlamentarnoj skupštini BiH je usvojeno 9 zakona (cca 1/3 od ukupnog broja zakona koje je kreiralo Vijeće ministara BiH), 2 zakona Vijeća ministara su odbijena, 2

zakona su povučena iz procedure, dok je 11 zakona ostalo u proceduri PSBiH, uz napomenu da je Zakon o azilu usvojen u oba doma PSBiH, ali zbog različitih tekstova u Domovima PSBiH, slijedi usuglašavanje o mogućnosti za postizanje istovjetnog teksta tog zakona u zajedničkom povjerenstvu oba doma Parlamentarne skupštine BiH.

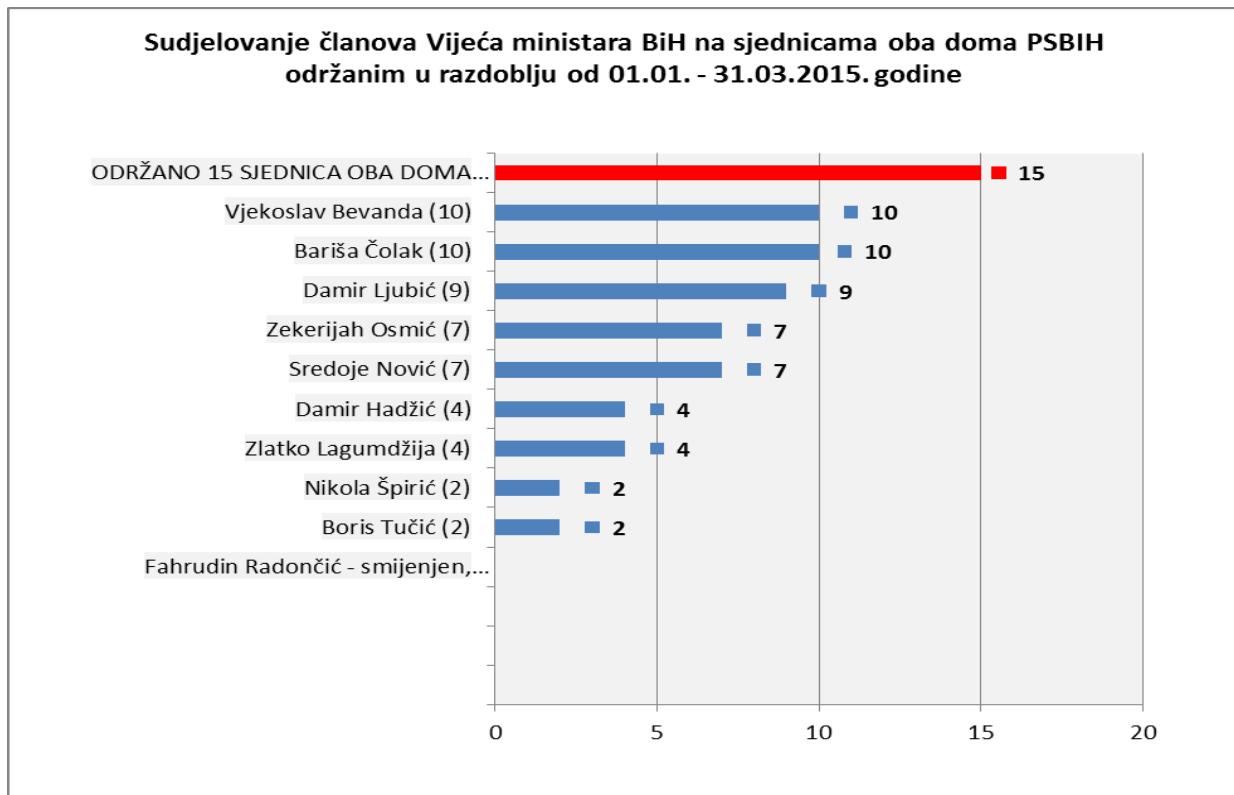

Grafikon 11

Sukladno navedenom, vidljivo je da je neophodna znatno bolja koordinacija aktivnosti između Parlamentarne skupštine i Vijeća ministara BiH, jer bi bolja suradnja ove dvije institucije, značila i brži "protok" zakonskih prijedloga, što bi itakako utjecalo na veću efikasnost obje institucije na planu zakonodavnih aktivnosti i brže kretanje naše zemlje ka euroatlanskim integracijama. Stoga, ne bi bilo dobro da se ponavlja situacija iz prošlih saziva PSBiH i VMBiH, kada se, unatoč činjenici da sastav Vijeća ministara odgovara sastavu parlamentarne većine, u određenim situacijama događalo da Vijeće ministara BiH utvrdi određeni zakonski prijedlog, koji potom bude odbijen u jednom od Domova PSBiH, što je ukazivalo na disfunkcionalnost vlasti na državnoj razini BiH.

Kada je u pitanju nazočnost predsjedatelja bivšeg saziva Vijeća ministara BiH u tzv. "tehničkom mandatu", te ministara bivšeg saziva Vijeća ministara BiH na plenarnim sjednicama oba doma Parlamentarne skupštine BiH, kao i zajedničkim sjednicama PSBiH održanim u razdoblju od 01.01.- 31.03.2015. godine tijekom navedenog razdoblja, najviše sudjelovanja u radu plenarnih sjednica PSBiH, imali su Vjekoslav Bevanda, bivši predsjedatelj Vijeća ministara i Bariša Čolak, bivši ministar pravde, koji su sudjelovali na 10 sjednica oba doma PSBiH, zatim Damir Ljubić, bivši ministar za ljudska prava i izbjeglice, koji je sudjelovao na 9 sjednica, Zekerijah Osmić, bivši ministar obrane i Sredoje Nović, bivši ministar civilnih poslova sudjelovali su u radu 7 sjednica oba doma PSBiH, dok su Damir Hadžić, bivši ministar prometa i komunikacija i Zlatko Lagumđija, bivši ministar vanjskih poslova, sudjelovali na po 4 sjednice oba doma PSBiH u navedenom razdoblju. Zbog

najavljenih izostanaka sa 7. sjednica Zastupničkog doma PSBiH, te jednog nenajavljenog izostanka, Nikola Špirić, bivši ministar financija i trezora BiH sudjelovao je na samo 2 sjednice oba doma PSBiH, dok je Boris Tučić, bivši ministar vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, prije podnošenja ostavke na dužnost ministra, 22.01.2015. godine, sudjelovao na 2 sjednice oba doma PSBiH.

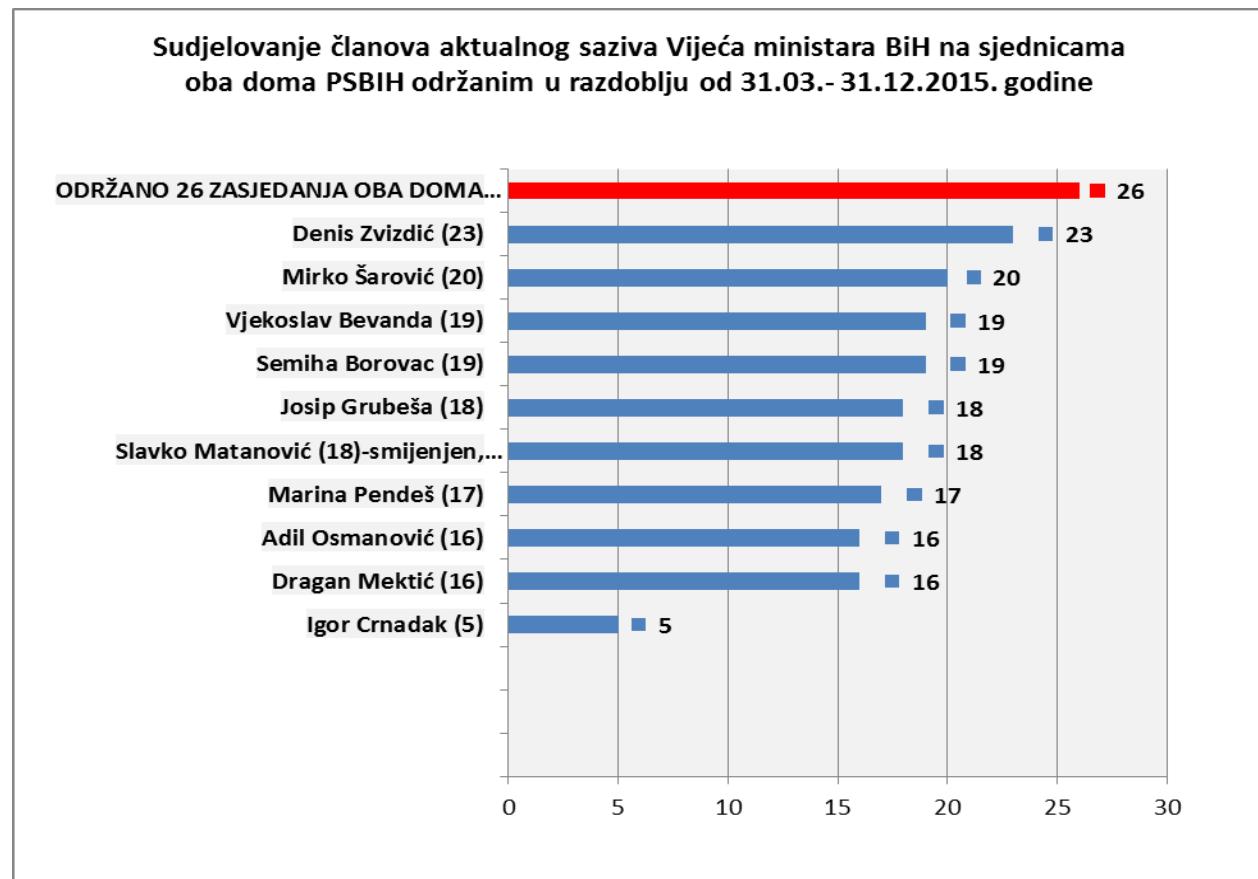

Grafikon 12

Predsjedatelj Vijeća ministara BiH Denis Zvizdić prisustvovao je na ukupno 23 od 26 održanih zasjedanja oba doma PSBiH, počevši od sjednice Zastupničkog doma PSBiH, koja je održana, 31.03.2015. godine i na kojoj je potvrđen aktualni saziv Vijeća ministara BiH. Po redovitosti sudjelovanja ministara na sjednicama oba doma Parlamentarne skupštine BiH, odmah iza predsjedatelja Vijeća ministara je Mirko Šarović, ministar vanjske trgovine i ekonomskih odnosa i zamjenik predsjedatelja Vijeća ministara, koji je sudjelovao u radu ukupno 20 održanih sjednica oba doma PSBiH, računajući i zajedničku sjednicu oba doma PSBiH, dok je Vjekoslav Bevanda, ministar financija i trezora i zamjenik predsjedatelja Vijeća ministara **je** sudjelovao na 19 održanih zasjedanja, kao i Semiha Borovac, ministrica za ljudska prava i izbjeglice, koja je, također, sudjelovala u radu ukupno 19 održanih sjednica oba doma PSBiH, računajući i zajedničku sjednicu oba doma PSBiH. Josip Grubeša, ministar pravde i Slavko Matanović, bivši ministar prometa i komunikacija (smijenjen na 21. sjednici Zastupničkog doma PSBiH, održanoj, 10.12.2015. godine), sudjelovali su na 18 održanih sjednica oba doma PSBiH, računajući i

zajedničku sjednicu oba doma PSBiH, Marina Pendeš, ministrica obrane sudjelovala je na 17 održanih sjednica, računajući i zajedničku sjednicu oba doma PSBiH, Adil Osmanović, ministar civilnih poslova BiH sudjelovao je u radu 16 održanih sjednica, računajući i zajedničku sjednicu oba doma PSBiH, kao i Dragan Mektić, ministar sigurnosti BiH, koji je, također, sudjelovao u radu 16 održanih sjednica, s tim što, zbog službenog puta u inozemstvo, nije sudjelovao u radu zajedničke sjednice oba doma PSBiH na temu: "Zastupnici/izaslanici pitaju-Vijeće ministara BiH odgovara", koja je održana, 29.10.2015. godine. Najmanje sudjelovanja na održanim sjednicama oba doma PSBiH u navedenom razdoblju, zbog stalnih službenih putovanja izvan BiH, imao je Igor Crnadak, ministar vanjskih poslova BiH, koji je sudjelovao na svega 5 održanih zasjedanja oba doma PSBH, računajući i zajedničku sjednicu oba doma Parlamentarne skupštine BiH, održanu, 29.10.2015. godine.

Iz narednog grafikona je vidljiva nazočnost ministrica/ministara aktualnog saziva Vijeća ministara na sjednicama oba doma PSBiH u razdoblju od 31.03.- 31.12.2015. godine.

Grafikon 13

Tijekom prošle, 2015. godine, nastavljen je pozitivan trend davanja odgovora na postavljena zastupnička/izaslanička pitanja od strane ministrica/ministara u Vijeću ministara BiH, u odnosu na prethodne godine, što, još uvijek, ne znači potpuno poštivanje poslovničkih odredbi u tom kontekstu, ali je svakako značajan (i pozitivan) iskorak, uz podsjećanje da svako kašnjenje u

odgovorima duže od 30 dana i eventualno, 10 dodatnih dana za produžetak roka, koje nije blagovremeno najavljeno u pisanoj formi, predstavlja kršenje Poslovnika o radu oba doma PSBiH.

Spomenutom pozitivnom trendu bržeg odgovaranja ministrica/ministara u VMBiH na postavljena pitanja od strane zastupnica/zastupnika/izaslanika oba doma PSBiH, doprinijele su dopune poslovničkih odredbi u Poslovnicima oba doma PSBiH, putem kojih je na svakoj prvoj sjednici u mjesecu osigurana mogućnost usmenog postavljanja pitanja od strane zastupnika/izaslanika oba doma PSBiH članovima Vijeća ministara BiH, uz izravni TV prijenos na javnom TV servisu, što je značajan pomak u odnosu na prethodno razdoblje, jer se na većinu pitanja odmah odgovara.

Također, pozitivno je što predsjedatelji oba doma PSBiH na početku svake plenarne sjednice jednog od Domova PSBiH iznose razloge zbog kojih određeni ministri/ministrice u Vijeću ministara BiH ne mogu nazočiti nekoj plenarnoj sjednici PSBiH, s tim što, još uvijek, nije na odgovarajući način definirano što znači opravdan izostanak ministara/ministrica u Vijeću ministara sa plenarnih sjednica oba doma Parlamentarne skupštine BiH i u kojim situacijama se njihov izostanak smatra zaista opravdanim, ali, svakako, pozitivno utječe na dolazak ministrica(ministara na plenarne sjednice oba doma Parlamentarne skupštine BiH.

EUROATLANTSKI PUT BIH I VM BiH

S obzirom na višegodišnje zastoje na europskom putu BiH, u prošloj, 2015. godini, napravljeni su značajni (pozitivni) iskoraci, uz činjenicu da, zaključno sa 31.12.2015. godine, unatoč višemjesečnim pregovorima lidera političkih stranaka (ili stračakih timova), nije usuglašen i usvojen koordinacijski mehanizam o pitanjima vezanim za EU.

Naime, nakon usvajanja Izjave o prihvaćanju ubrzanog integracijskog procesa u Parlamentarnoj skupštini BiH, u veljači 2015. godine, došlo do Odluke Vijeća EU od 21.04.2015. godine, i odobrenja Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju BiH sa EU (SPP), što znači da je konačno deblokiran europski put Bosne i Hercegovine, s obzirom da je Bosna i Hercegovina status potencijalnog kandidata za članstvo u Europskoj uniji dobila 2003. godine, a SSP je potpisana 16. lipnja 2008. godine, njegova ratifikacija u svim zemljama članicama dovršena je početkom 2011. godine, a Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju stupio je na snagu, 01. lipnja 2015. godine.

Konačno sticanje na snagu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju svakako je donijelo novu kvalitetu u odnosima BiH i Europske unije i dodatno je potvrđeno opredjeljenje naše

zemlje za ispunjenje kriterija za članstvo u EU. Najznačajnije obveze koje već imamo u procesu poput slobodnog kretanja robe i usklađivanja zakonodavstva, BiH će morati nastaviti provoditi, s tim što od stupanja na snagu SSP-a (01.06.2015.), teku i rokovi za realizaciju određenih obveza, koje nisu bile obuhvaćene Privremenim sporazumom. Dakle, samim činom stupanja na snagu SSP-a, Bosna i Hercegovina nije "automatski" prešla u narednu fazu integracije, s obzirom da sada slijedi intenzivna provedba reformi za koje su bh. lideri potpisali spomenutu Izjavu o opredijeljenosti. Naravno, vidljiv napredak u provedbi tzv. "europske izjave", odnosno važnih reformi na europskom putu BiH, uz spomenuto usvajanje mehanizma koordinacije, doveo bi BiH u poziciju da bude korak bliže statusu kandidata za članstvo i formalni prelazak u novu fazu integracije naše zemlje u Europsku uniju.

Podsjećamo, također, da je Vijeće ministara BiH na svojoj 10. sjednici održanoj, 10. lipnja 2015. godine, na prijedlog predsjedatelja Vijeća ministara BiH Denisa Zvizdića, usvojilo "Ekonomsku reformsku agendu za BiH", s listom mjera i planova za drugu polovicu 2015. i prvo tromjesečje 2016. godine, a koje su u nadležnosti Vijeća ministara BiH. Inače, cilj spomenute reformske agende je jačanje održivog, učinkovitog, socijalno pravednog i stabilnog ekonomskog rasta, otvaranje novih radnih mjesta, bolja ciljana raspodjela socijalnih davanja i stvaranja održivog i pravičnog društvenog okruženja. Reformska agenda za BiH sadrži glavne planove Vijeća ministara BiH i entitetskih vlada u oblastima javnih financija, oporezivanja i fiskalne održivosti, poslovne klime i konkurentnosti, tržišta rada, vladavine zakona i dobrog upravljanja, te reforme javne uprave radi pokretanja procesa oporavka i modernizacije ekonomije. Prije njezinog usvajanja na sjednici Vijeća ministara BiH, reformska agenda je usuglašena uz potporu Europske komisije i međunarodnih finansijskih institucija, a ista je bazirana na obvezama BiH iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju i Sporazuma za rad i zapošljavanje. Značajan napredak u provedbi spomenute Reformske Agende jedan je od uvjeta za aplikaciju Bosne i Hercegovine za kandidatski status u Europskoj uniji.

Vijeće ministara BiH je na 26. sjednici održanoj, 06.10.2015. godine, usvojilo Akcijski plan za provedbu Reformske agende na razini Vijeća ministara BiH, koji sadrži paket od 50 mjera koje će biti provedene u oblastima javnih financija, oporezivanja i fiskalne održivosti, poslovne klime i konkurentnosti, vladavine prava i dobrog upravljanja, te reforme javne uprave, a provest' će ih institucije BiH u 2015. i 2016. godini, u suradnji sa entitetima u BiH.

Spomenuti Akcijski plan za provedbu Reformske agende na razini Vijeća ministara BiH je revidiran početkom prosinca 2015. godine i od ukupno 33 "generalne mjere", koje su sadržane u Akcijskom planu, Vijeće ministara BiH je, do kraja 2015. godine, realiziralo ukupno 17 mjera ili nešto više od $\frac{1}{2}$ svih mjeri sadržanih u revidiranom Akcijskom planu Reformske agende na razini Vijeća ministara BiH.

Reformska agenda je prihvaćena u Zastupničkom domu PSBiH na 16. sjednici održanoj, 27.08.2015. godine, kao i Domu naroda PSBiH, na 9. sjednici od 17.09.2015. godine.

Treba podsjetiti da, još uvijek, nije došlo do provedbe presude Europskog suda za ljudska prava u predmetu "Seđić-Finci", što bi građanima naše zemlje, koji ne pripadaju jednom od tri konstitutivna naroda (Bošnjaci, Srbi i Hrvati) omogućilo da se na izborima kandidiraju za članove Predsjedništva BiH i Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH. S obzirom da je prošle, 2014. godine, pokrenut tzv. "novi pristup" EU prema BiH, došlo je do izmjene redoslijeda prioriteta za BiH, s tim da tzv. "novi pristup" nije izbrisao ranije preuzete obveze, nego su neke od njih ostavljene za kasnije, a ovoga puta su na prvo mjesto stavljenе socijalne i ekonomske reforme, kako bi se što je brže moguće popravila trenutna gospodarska situacija u Bosni i Hercegovini, te poboljšao sve lošiji životni standard građana.

Ono što nije dobro, kada je proces europskih integracija u pitanju i što itekako odmaže na tom putu, je činjenica da BiH, još uvijek, nema relevantan strateški, odnosno planski dokument za pristupanje BiH Europskoj uniji – "Program integriranja BiH u EU", koji bi objedinio sve postojeće obveze BiH, te pojednostavio planiranje i praćenje procesa pristupanja BiH ka EU. Dakle, dokument "program integriranja BiH u EU", bi trebao dati pregled svih obveza iz procesa BiH ka EU, dinamiku realizacije preuzetih obveza, plan ispunjenja kriterija za članstvo, plan usklađivanja domaćeg sa zakonodavstvom EU, kao i procjenu troškova realizacije ovog programa. Na temelju spomenutog programa, bilo bi poznato koja administrativna razina u kojem razdoblju radi na ispunjenju određene konkretne aktivnosti u procesu europskih integracija. Također, planiranje rada vlada bi bilo znatno pojednostavljeni, a zakonodavna vlast i šira javnost bi imali dobar instrument za kvalitetnije praćenje rada izvršne vlasti. Međutim, kreiranje i usvajanje spomenutog programa bit' će moguće nakon usuglašavanja efikasnog mehanizma koordinacije na europskom putu BiH, koji je jedan od ključnih uvjeta za izradu spomenutog Programa integriranja BiH u EU.

Također, iako je relativno mali broj poljoprivrednih proizvoda u Bosni i Hercegovini ispunio uvjete za izvoz u Europsku uniju, a tu spadaju, prije svega, svježa riba, med i sirova koža, te odnedavno i krompir, koji se konačno mogu izvoziti u zemlje Europske unije. Kada je u pitanju izvoz mljeka i mliječnih proizvoda, potkraj drugog kvartala 2015. godine, Bosni i Hercegovini je odobreno da bude na listi zemalja kvalificiranih za izvoz termički obrađenog mljeka i mliječnih proizvoda, što je, svakako, odlična vijest za kompletan mljekarski i poljoprivredni sektor BiH, odnosno cca 20.000 primarnih proizvođača, te mljekare koje prate njihov posao, s obzirom da je otvoreno tržište Europske unije od cca 500 miliona stanovnika.

Po ocjenama Mirka Šarovića, ministra vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, za stavljanje BiH na listu zemalja kojima je dozvoljen izvoz termički obrađenog mlijeka i mliječnih proizvoda u EU presudan je bio kvalitetan akcijski plan koji je pripremio Ured za veterinarstvo BiH i dopune akcijskog plana, koje su rađene u svibnju 2015. godine.

"Za sada je dobivena dozvola, ali posao još nije završen. Obveza BiH je da narednih mjeseci završi započete aktivnosti na usvajanju tri ključna zakona iz ove oblasti - Zakona o veterinarstvu, Zakona o hrani i Zakona o poljoprivredi", istaknuo je ministar Šarović i naglasio da su radne verzije tih zakona već pripremljene i traje usuglašavanje oko dalnjih koraka.

Ako se kratko osvrnemo na Izvješće Europske komisije o napretku Bosne i Hercegovine u 2014. godini, između ostalog, istaknuto je da se u Bosni i Hercegovini ne može postići dogovor u svezi pripreme održivih strategija za ključne privredne sektore, kao što su poljoprivreda i ruralni razvoj, energija, okoliš i transport, koji zbog toga nisu uključeni u strateški dokument za zemlju korisnicu Bosnu i Hercegovinu u razdoblju 2014.- 2020. godine, niti u programiranje IPA II za 2014. godinu. Nedostatak dogovora između države Bosne i Hercegovine i njezinih entiteta, doveo je do otkazivanja određenih projekata ruralnog razvoja potrebnih za buduće IPA fondove i rezultirao gubitkom značajne finansijske potpore bh. poljoprivrednicima. Kako je prošlo već 5 godina od kreiranja Strategije razvoja Bosne i Hercegovine i Strategije socijalnog uključivanja za razdoblje od 2010.- 2014., koje su urađene od strane Direkcije za ekonomsko planiranje (DEPBiH), zajedno sa pratećim akcijskim planovima, iste trebaju biti revidirane i usvojene za razdoblje od 2015.-2020., sukladno dokumentima EU-BiH 2020. i Jugoistočna Europa 2020., koji će biti strateški okvir za izradu novih dokumenata vezanih za Strategiju razvoja BiH i Strategiju socijalnog uključivanja, što će Bosni i Hercegovini omogućiti kvalitetniji pristup IPA II fondovima, te dati temeljne smjernice budućeg ekonomskog i socijalnog razvoja naše zemlje.

Kada je u pitanju članstvo Bosne i Hercegovine u Sjevernoatlanskom savezu (NATO), vlasti BiH trebaju ispuniti neophodne vojne i političke uvjete. Naime, treba podsjetiti da je, nakon što je BiH dugo bila u programu Partnerstva za mir (PFP), prvi i temeljni kriterij na putu u NATO aktiviranje Akcijskog plana za članstvo (MAP), što je posljednja stepenica prema pozivu za članstvo Bosne i Hercegovine u Sjevernoatlanskom savezu.

Dakle, da bi MAP bio aktiviran, neophodno je završiti proces knjiženja perspektivne vojne imovine, koje je posljednjih 5-6 godina iz tehničkog, pretvorena u krupno političko pitanje, potrebno je, također, nastaviti angažman u vojnim mirovnim misijama u svijetu, te okončati proces rješavanja viška oružja i municije, pa je stoga teško predvidjeti kada bi MAP konačno mogao da bude aktiviran, odnosno, kada bi BiH mogla postati punopravna članica NATO-a.

PLAĆE I UKUPNA PRIMANJA ČLANOVA VIJEĆA MINISTARA BIH

Vijeće ministara BiH je na 32. sjednici održanoj, 19.11.2015. godine, utvrdilo (većinom glasova) Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine, koji je jedan od ključnih zakona u realizaciji "Politike plaća i naknada u institucijama BiH za razdoblje od 2015. do 2018. godine", te ostvarivanja dalnjih ušteda i jačanja finansijske discipline u institucijama BiH. Izmjenama ovog Zakona ukida se naknada za rad u upravnim odborima, nadzornim i drugim radnim tijelima koji se obavlja tijekom radnog vremena za sve članove koji su zaposleni u institucijama, koje se financiraju iz proračuna BiH, entiteta, Brčko Distrikta BiH i kantona, izuzimajući visokoškolske ustanove.

Također, izmjene i dopune Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH, između ostalog, na jednoobrazan način reguliraju policijske dodatke na plaće policijskih službenika zaposlenih u sigurnosnim agencijama BiH, dodatke za poslove razminiranja, letačke dodatke, kao i ostale dodatke za radna mjesta koja imaju navedeno pravo na temelju posebnih uvjeta radnog mjeseca. Istovremeno, svi zaposleni u institucijama BiH izjednačavaju se u pogledu visine naknade za vrijeme bolovanja i porodiljskog odsustva, bez obzira na mjesto prebivališta. Također, sa 12 na najduže 6 mjeseci skraćeno je vrijeme u kojem izabrane osobe i imenovani dužnosnici imaju pravo na naknadu za produženje radnopravnog statusa, a nakon prestanka javne funkcije (pravo na tzv. "Bijeli kruh"). Precizirano je da će ovo pravo ubuduće imati članovi Predsjedništva BiH, zastupnici i izaslanici u Parlamentarnoj skupštini BiH, predsjedatelj i zamjenici predsjedatelja Vijeća ministara BiH, te ministri i njihovi zamjenici u Vijeću ministara BiH.

Značajna novina u spomenutom zakonu je uvođenje nadzora nad provođenjem Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH, te propisivanje novčanih kazni u iznosu od 5.000,00 do 20.000,00 KM za rukovoditelje institucija i proračunskog korisnika ukoliko počine prekršaje, odnosno povrijede Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH. Ministarstvo financija i trezora zaduženo je da dostavi prijedlog zakona na razmatranje i usvajanje Parlamentarnoj skupštini BiH, po temeljnem zakonodavnom postupku.

Kada su u pitanju plaće i ukupna primanja ministrica/ministara u Vijeću ministara BiH, sukladno važem Zakonu o plaćama u institucijama BiH i podzakonskim aktima, njihove plaće i ukupna primanja, ukoliko računamo neto plaće, topli obrok, odvojeni život, rad u povjerenstvima itd., kreću u rasponu od 4.500 do 5.000 KM mjesečno, izuzev ministara, koji su članovi određenih upravnih odbora, čija su primanja dodatno uvećana za naknadu za rad u istima (npr. Upravni odbor Uprave za neizravno oporezivanje), što je ukinuto zaključno sa prosincem 2015. godine, sukladno usvojenom Zakonu o plaćama u institucijama BiH.

CCI kroz višegodišnje preporuke iz monitoring izvješća za PSBiH i VMBiH predlaže da se primanja dužnosnika (izabralih i imenovanih) usklade sa ukupnom socio-ekonomskom situacijom u BiH kao i "europskim standardom", po kojem bi ministri i parlamentarci u BiH trebali imati mjesecnu plaću u iznosu do cca 3-3,5 prosječne plaće uposlenih u našoj zemlji, a kada se izbore za veće prosječne plaće uposlenih u BiH, tada će rasti i njihove plaće.

Podsjećamo, također, da je, još uvijek, u proceduri Doma naroda PSBiH usvajanje Amandmana na Ustav BiH, kojim će se brisati stavak 2., članka IX Ustava Bosne i Hercegovine, koji onemogućava smanjenje naknada za dužnosnike, koji obnašaju funkcije u institucijama BiH, što je godinama služilo kao "izgovor" da se ne smanjuju plaće na državnoj razini. Brisanje "sporne" odredbe Ustava BiH inicirano je još "davne" 2005. godine, kada je amandman o njezinom uklanjanju iz Ustava BiH usvojen u Zastupničkom domu, ali ne i u Domu naroda PSBiH. Zbog proteka punih 10 godina, ali i prekida kontinuiteta ovog Amandmana, Vijeće ministara BiH je u studenom 2012. godine utvrdilo novi Amandman sa istim sadržajem, koji je početkom tekuće, 2014. godine (13.04.2014.), dobio suglasnost na sjednici Ustavnopravnog povjerenstva Doma naroda PSBiH, jer su ga svi članovi podržali i sada preostaje usvajanje istog u Domu naroda Parlamentarn skupštine BiH.

Sukladno usvojenom Zakonu o plaćama u institucijama BiH, konačno je implementirana i preporuka CCI-a kroz monitoring izvješća da treba odmah na početku mandata preispitati odluku Upravnog odbora Uprave za neizravno oporezivanje BiH, koja je donesena, 02.03.2012. godine i po kojoj se odobravaju isplate za rad u Upravnom odboru Uprave za neizravno opporezivanje BiH, pa tako ministri financija (državni i entitetski), kao i promatrači iz Brčko Distrikta BiH i Centralne banke BiH ostvaruju mjesecne naknade u iznosima od =1.600,00 KM do =2.288,00 KM, odnosno zakonski riješiti navedeno pitanje, tj. ukinuti spomenute naknade, jer se ti poslovi, uglavnom, obavljaju u radno vrijeme i sastavni su dio poslova ministara. Ubuduće će se moći plaćati samo rad izvan radnog vremena i uz maksimalnu mjesecnu naknadu u iznosu od 475 KM, što je iznos osnovice za plaće u institucijama Bosne i Hercegovine.

U nastavku slijedi tabelarni prikaz ukupnih primanja ministrica/ministara u Vijeću ministara BiH za razdoblje od 01.10.-31.12.2015. godine (IV kvartal 2015.):

PREGLED PRIMANJA ČLANOVA VIJEĆA MINISTARA BIH U PERIODU 01. 10.2015 DO 31.12.2015. GODINE

GOD	Naziv	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Ukupno
ZVIZDIĆ DENIS - PRESJEDAVAJUĆI VIJEĆA MINISTARA														
2015	Neto plata									4859,17	4859,17	4859,17	14577,51	
	Topli obrok									126,00	96,00	120,00	342,00	
UKUPNO ZVIZDIĆ DENIS - PRESJEDAVAJUĆI VIJEĆA MINISTARA														14919,51
CRNADAK IGOR - MINISTAR MINISTARSTVA SPOLJNIH POSLOVA BIH														
2015	Neto plata									4285,97	4285,97	4285,97	12837,68	
	Topli obrok									48,00	36,00	84,00	186,00	
	Odvjeni `ivot									109,09	85,71	182,61	427,27	
UKUPNO CRNADAK IGOR - MINISTAR MINISTARSTVA SPOLJNIH POSLOVA BIH														13450,95
BEVANDA VJEKOSLAV - MINISTAR FINANSIJA/FINANCIJA I TREZORA BIH														
2015	Neto plata									4918,63	4918,63	4918,63	14755,89	
	Topli obrok									78,00	102,00	132,00	312,00	
	Odvjeni `ivot									177,27	242,93	286,88	707,08	
UKUPNO														15774,97
2015	Upravni odbori									2288,00	2288,00			4576,00
UKUPNO														4576,00
UKUPNO BEVANDA VJEKOSLAV - MINISTAR FINANSIJA/FINANCIJA I TREZORA BIH														20350,97
MATANOVIĆ SLAVKO - MINISTAR MINISTARSTVA KOMUNIKACIJA I TRANSPORTA BIH														
2015	Neto plata									4366,83	4366,83	1518,90	13060,07	
	Topli obrok									126,00	120,00	30,00	312,00	
	Odvjeni `ivot									300,00	300,00	104,34	900,00	
	Naknada za produženi radnopravni status											2847,94	2847,94	
UKUPNO MATANOVIĆ SLAVKO - MINISTAR MINISTARSTVA KOMUNIKACIJA I TRANSPORTA BIH														17120,01
PENDEŠ MARINA - MINISTAR MINISTARSTVA ODBRANE BIH														
2015	Neto plata									4649,87	4649,87	4649,87	13949,61	
	Topli obrok									114,00	78,00	114,00	306,00	
	Odvjeni `ivot									259,09	185,71	247,83	692,63	
UKUPNO PENDEŠ MARINA - MINISTAR MINISTARSTVA ODBRANE BIH														14948,24
ŠAROVIĆ MIRKO - MINISTAR MINISTARSTVA SPOLJNE TRGOVINE I EKONOMSKIH POSLOVA BIH														
2015	Neto plata									4629,65	4629,65	4629,65	13888,95	
	Topli obrok									78,00	90,00	114,00	282,00	
UKUPNO ŠAROVIĆ MIRKO - MINISTAR MINISTARSTVA SPOLJNE TRGOVINE I EKONOMSKIH POSLOVA BIH														14170,95
OSMANOVIĆ ADIL - MINISTAR MINISTARSTVA CIVILNIH POSLOVA BIH														
2015	Neto plata									4508,35	4508,35	4508,35	13525,05	
	Topli obrok									84,00	96,00	78,00	258,00	
	Odvjeni `ivot									190,96	257,04	182,56	630,56	
UKUPNO OSMANOVIĆ ADIL - MINISTAR MINISTARSTVA CIVILNIH POSLOVA BIH														14413,61
BOROVAC SEMIHA - MINISTAR MINISTARSTVA ZA LJUDSKA PRAVA I IZBJEGLICE														
2015	Neto plata									4811,60	4831,82	4831,82	14475,24	
	Topli obrok									96,00	90,00	114,00	300,00	
UKUPNO BOROVAC SEMIHA - MINISTAR MINISTARSTVA ZA LJUDSKA PRAVA I IZBJEGLICE														14775,24
GRUBEŠA JOSIP - MINISTAR MINISTARSTVA PRAVDE BIH														
2015	Neto plata									4306,18	4306,18	4306,18	12918,54	
	Topli obrok									108,00	102,00	132,00	342,00	
	Odvjeni `ivot									246,24	243,44	286,88	776,56	
UKUPNO GRUBEŠA JOSIP - MINISTAR MINISTARSTVA PRAVDE BIH														14037,10
MEKIĆ DRAGAN - MINISTAR MINISTARSTVA SIGURNOSTII BIH														
2015	Neto plata									4750,95	4750,95	4750,95	14252,85	
	Topli obrok									72,00	84,00	120,00	276,00	
	Odvjeni `ivot									190,96	228,64	273,84	693,44	
UKUPNO MEKIĆ DRAGAN - MINISTAR MINISTARSTVA SIGURNOSTII BIH														15222,29

TRANSPARENTNOST RADA VIJEĆA MINISTARA BiH

Transparentnost rada Vijeća ministara BiH je i dalje zadovoljavajuća, jer se web stranica Vijeća ministara redovito ažurira, raspolaže sa solidnom količinom podataka, mada se ista, svakako, može dodatno unaprijediti, ukoliko je usporedimo sa web stranicom Parlamentarne skupštine BiH, koja je po mnogim parametrima pozitivan primjer drugim institucijama u BiH.

Dakle, kada je u pitanju web stranica Vijeća ministara BiH, dostupni su najvažniji kontakti Službe za odnose sa javnošću Vijeća ministara BiH, od koje se mogu dobiti najvažniji podaci o radu Vijeća ministara, na web stranici se redovito objavljaju „najave sjednica“ Vijeća ministara BiH sa dnevnim redom, predlagateljima točki dnevnog reda, s tim što bi trebalo omogućiti putem web stranice uvid u cjelovite zapisnike sa održanih sjednica (po usvajanju istih), uz dodatno unapređenje otvorenosti rada institucije, jer se, za razliku od oba doma Parlamentarne skupštine BiH, npr. ne može prisustvovati sjednicama Vijeća ministara BiH.

Također, na na web stranicu Vijeća ministara BiH se redovito postavljaju priopćenja za javnost sa održanih sjednica, kao i sažetak usvojenih zaključaka sa istih, s tim što se detaljnije informacije o statusu razmatranih mjera na određenoj sjednici Vijeća ministara mogu dobiti kroz zapisnike, koji se ne objavljaju na web stranici Vijeća ministara BiH, ali se, na pisani zahtjev, mogu dobiti od stručnih službi, odnosno Generalnog tajništva VMBiH.

Jedna od preporuka i inicijativa CCI-a je da se uvede praksa da Nacrt Proračuna institucija BiH i međunarodnih obveza BiH prođe širu javnu raspravu, pa stoga taj dokument treba biti dostupan javnosti najmanje 30 dana, prije rasprave na Vijeću ministara BiH, putem web stranice Vijeća ministara BiH i Ministarstva financija i trezora BiH, uz poziv organizacijama civilnog društva (OCD) i drugim interesnim grupacijama, da dostave svoje prijedloge i sugestije u određenom roku ka Vijeću ministara BiH ili pak Ministarstvu financija i trezora.

Navedeno se odnosi i na program rada Vijeća ministara, pa bi stoga trebalo uvesti praksu da Nacrt programa rada Vijeća ministara BiH prođe širu javnu raspravu, što znači da najmanje 30 dana prije rasprave o istom (i utvrđivanja) na sjednici Vijeća ministara BiH, bude javnosti dostupan putem web stranice Vijeća ministara BiH, uz poziv organizacijama civilnog društva i drugim zainteresiranim organizacijama/institucijama, da dostave prijedloge i sugestije na isti.

CCI smatra da bi putem web stranice Vijeća ministara BiH građanima trebali biti dostupni i podaci o pojedinačnom glasanju ministara/ministrica u VMBiH, kada je u pitanju usvajanje državnog proračuna i važnih zakonskih prijedloga i strategija, uz krajnji cilj da se u narednom

razdoblju razmisli o opciji dodatnog otvaranja Institucije, što bi značilo da se podaci o glasanju ministara/ministrica javno obznane za sve mjere sa sjednica Vijeće ministara BiH.

ZAKLJUČCI I PREPORUKE

DO KRAJA 2015. GODINE NIJE USUGLAŠEN EFIKASAN I FUNKCIONALAN MEHANIZAM KOORDINACIJE NA EUROPSKOM PUTU BIH.

Preporuka: Treba sve učiniti da se Mehanizam koordinacije što prije u potpunosti usuglaši, jer je to značajan korak na europskom putu BiH.

BIH NEMA JEDAN OD KLJUČNIH DOKUMENATA NA EUROPSKOM PUTU: "PROGRAM INTEGRIRANJA BIH U EU".

Preporuka: Vlasti Bosne i Hercegovine, prije svega, Vijeće ministara BiH i Parlamentarna skupština BiH, s ciljem sveobuhvatnog i jedinstvenog načina planiranja i ispunjenja kriterija za članstvo u Europskoj uniji, trebaju pripremiti i usvojiti dokument "Program integriranja BiH u EU", koji je važan dokument na europskom putu BiH, i koji treba dati pregled svih obveza u procesu europskih integracija naše zemlje, zatim dinamiku realizacije svih segmenata koji su uključeni u proces, plan usklađivanja domaćeg sa zakonodavstvom EU, te procjenu troškova realizacije programa integriranja Bosne i Hercegovine u Europsku uniju.

VIJEĆE MINISTARA BIH TREBA ŠTO PRIJE KREIRATI I UTVRDITI KLJUČNA TRI ZAKONA OD KOJIH ĆE IZRAVNU KORIST IMATI POLJOPRIVREDNI PROIZVOĐAČI.

Preporuka: Treba sve učiniti da se što prije okončaju aktivnosti na pripremi i usvajanju tri ključna zakona iz te oblasti - Zakon o veterinarstvu, Zakon o hrani i Zakon o poljoprivredi",

ZBOG NEUSVAJANJA ENERGETSKE STRATEGIJE NA DRŽAVNOJ RAZINI, BIH SE NALAZI U ODREĐENOJ VRSTI "BLAŽIH" SANKCIJA ENERGETSKE ZAJEDNICE EU.

Preporuka: Zbog mogućnosti da Bosna i Hercegovina ostane bez cca 100 miliona eura za iznimno važne energetske projekte koje financira EU, vlasti naše zemlje, prije svih, Vijeće ministara BiH i Parlamentarna skupština BiH, trebaju sve učiniti da se što prije donesu Energetska strategija BiH i državni Zakon o plinu.

BOSNA I HERCEGOVINA, JOŠ UVIEK, NIJE UTVRDILA STRATEGIJU RAZVOJA BIH I STRATEGIJU SOCIJALNOG UKLJUČIVANJA ZA RAZDOBLJE 2015.-2020. GODINE.

Preporuka: Kako je prošlo već 5 godina od kreiranja Strategije razvoja Bosne i Hercegovine i Strategije socijalnog uključivanja za razdoblje od 2010.- 2014., koje su urađene od strane Direkcije za ekonomsko planiranje BiH, zajedno sa pratećim akcijskim planovima, iste trebaju biti revidirane i usvojene za razdoblje od 2015.-2020., sukladno dokumentima EU-BiH 2020. i Jugoistočna Europa 2020., koji će biti strateški okvir za izradu novih dokumenata vezanih za Strategiju razvoja Bosne i Hercegovine i Strategiju socijalnog uključivanja, što će našoj zemlji omogućiti kvalitetniji pristup IPA II fondovima, te dati temeljne smjernice budućeg ekonomskog i socijalnog razvoja Bosne i Hercegovine.

REALIZACIJA ZAKONODAVNIH AKTIVNOSTI U 2015. GODINI JE PRILIČNO SKROMNA U ODNOSU NA PLAN ZA 2015. GODINU.

Preporuka: Neophodno je povećati efikasnost Vijeća ministara u realizaciji zakona i uspostaviti bolju suradnju Vijeća ministara BiH i Parlamentarne skupštine BiH, kako bi se značajno povećao broj zakona koje utvrđuje Vijeće ministara i usvaja PS BiH.

VIJEĆE MINISTARA BIH, JOŠ UVIEK, NIJE UTVRDILO STRATEGIJU RURALNOG RAZVOJA BIH, IAKO JE TO PREDVIĐENO ZAKONOM O POLJOPRIVREDI, ISHRANI I RURALNOM RAZVOJU, KOJI JE DONESEN U OBA DOMA PSBIH 2008. GODINE.

Preporuka: Vijeće ministara BiH, odnosno nadležno Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, treba sve učiniti da, u koordinaciji sa entitetskim vladama i nadležnim ministarstvima, te Distrikтом Brčko, do kraja 2016. godine implementira Odluku o izradi Strateškog plana ruralnog razvoja BiH i doneše Strategiju ruralnog razvoja BiH, koja je BiH potrebna radi pristupanja i povlačenju sredstava iz predpristupnih fondova IPA strukture.

VIJEĆE MINISTARA BIH OBVEZALO JE SVE INSTITUCIJE DA PROVODE PRAVILA ZA KONZULTACIJE PRI IZRADI PRAVNHIH PROPISA U INSTITUCIJAMA BIH.

Preporuka: Vijeće ministara BiH, kroz izmjene i dopune Poslovnika o radu Vijeća ministara BiH, treba detaljnije propisati obvezu provedbe Pravila za konzultacije i Pravila o izmjenama i dopunama Pravila za konzultacije, uz obvezu Ministarstvu pravde BiH da jednom godišnje podnosi izvješće Vijeću ministara BiH o provedbi Pravila za konzultacije prilikom izrade pravnih propisa u svim državnim institucijama Bosne i Hercegovine.

**DODATAK 1 – NEREALIZIRANI ZAKONI IZ PROGRAMA RADA VIJEĆA MINISTARA BIH
ZA 2015. GODINU – PODACI SU AŽURIRANI ZAKLJUČNO SA 31.12.2015. GODINE**

R.br.	Naziv mjere (zakona)	Predlagatelji zakona
1.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o policijskim službenicima Bosne i Hercegovine	Ministarstvo sigurnosti / Direkcija za koordinaciju policijskih tijela
2.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Graničnoj policiji BiH	Ministarstvo sigurnosti / Granična policija
3.	Zakon o upravljanju imovinom stečenom kaznenim djelom	Ministarstvo pravde
4.	Zakon o uplatama na jedinstveni račun i raspodjeli prihoda	Uprava za neizravno oporezivanje
5.	Zakon o Državnoj agenciji za istrage i zaštitu	Ministarstvo sigurnosti/ Državna agencija za istrage i zaštitu
6.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Direkciji za koordinaciju policijskih tijela i o agencijama za potporu policijskoj strukturi	Ministarstvo sigurnosti/ Agencija za školovanje i stručno usavršavanje kadrova
7.	Zakon o postupku zaključivanja i izvršavanja međunarodnih ugovora	Ministarstvo vanjskih poslova
8.	Zakon o izbjeglim i raseljenim licima povratnicima	Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice
9.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o međunarodnom i međuentitetskom cestovnom prijevozu	Ministarstvo komunikacija i prometa
10.	Zakon o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću BiH	Ministarstvo pravde BiH
11.	Zakon o sudovima BiH	Ministarstvo pravde BiH
12.	Zakon o Tužiteljstvu BiH	Ministarstvo pravde BiH
13.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o veterinarstvu	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH
14.	Zakon o državnoj imovini	Povjerenstvo za državnu imovinu
15.	Zakon o protuminskom djelovanju u BiH	Ministarstvo civilnih poslova
16.	Zakon o praznicima i neradnim danima u BiH	Ministarstvo civilnih poslova
17.	Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima	Agencija za lijekove i medicinska sredstva
18.	Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radijacijskoj i nuklearnoj sigurnosti	Državna regulatorna agencija za radijacijsku i nuklearnu sigurnost
19.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o polaganju pravosudnog ispita	Ministarstvo pravde BiH
20.	Zakon o izmjenama i dopunama Izbornog zakona BiH	Ministarstvo pravde BiH
21.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku BiH	Ministarstvo pravde BiH

22.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj službi u institucijama BiH	Ministarstvo pravde BiH
23.	Zakon o sprečavanju i suzbijanju zlouporabe opojnih droga – novi tekst	Ministarstvo sigurnosti BiH
24.	Zakon o arhivskoj građi i Arhivu BiH	Arhiv BiH
25.	Zakon o trošarinama u Bosni i Hercegovini	Uprava za neizravno oporezivanje
26.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o statistici BiH	Agencija za statistiku BiH
27.	Zakon o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine	Ministarstvo komunikacija i prometa
28.	Zakon o elektronskim medijima	Ministarstvo komunikacija i prometa
29.	Zakon o obilježavanju malog oružja, lakog naoružanja i pripadajućeg streljiva	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH
30.	Zakon o policijskim službenicima BiH	Ministarstvo sigurnosti/ Državna agencija za istrage i zaštitu
31.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaduživanju, dugu i jamstvima BiH	Ministarstvo financija i trezora
32.	Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći BiH	Ministarstvo pravde
33.	Zakon BiH o izvršenju kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera- pročišćeni tekst	Ministarstvo pravde BiH
34.	Zakon o carinskim prekršajima BiH	Uprava za neizravno oporezivanje
35.	Zakon o porezu na dodanu vrijednost	Uprava za neizravno oporezivanje
36.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti tajnih podataka	Ministarstvo sigurnosti BiH
37.	Zakon o pravima žrtava torture	Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice
38.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o poljoprivredi, prehrani i ruralnom razvoju Bosne i Hercegovine	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH
39.	Zakon o izmjeni Zakona o hrani Bosne i Hercegovine	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH
40.	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Agenciji za osiguranje u Bosni i Hercegovini	Agencija za osiguranje u BiH
41.	Zakon o izmjenama Zakona o elektronskom potpisu	Ministarstvo komunikacija i prometa
42.	Zakon o radu u institucijama BiH	Ministarstvo pravde BiH
43.	Zakon o carinskoj politici Bosne i Hercegovine	Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH
44.	Zakon o vanjskim poslovima	Ministarstvo vanjskih poslova

